Прачытай сам і перадай другому.

№ 23 (4583)

26 сакавіка 2021 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадо...

Якуб КОЛАС

Дзякуй усім, хто падтрымлівае «Народную Волю» ў гэты надзвычай цяжкі час.

Рэдакцыя.

103-я ўгодкі Беларускай Народнай Рэспублікі разам з намі, беларусамі, адзначалі ў многіх краінах свету

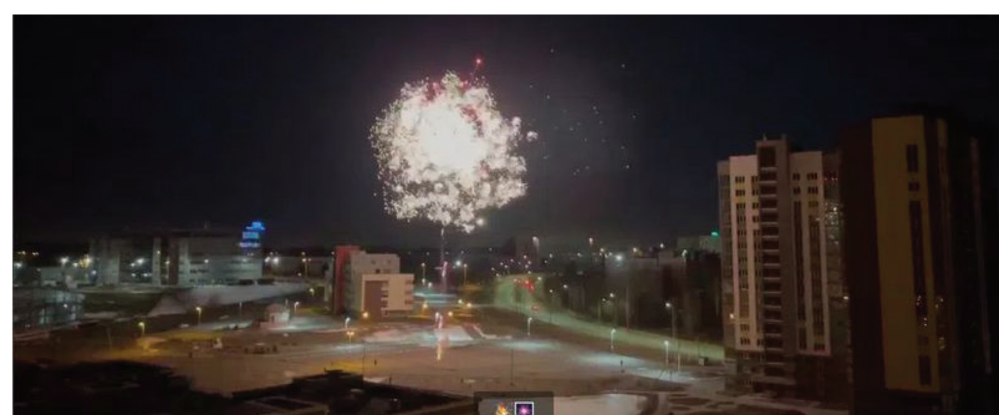

Улады польскага Беластока ў знак салідарнасці вывесілі на гарадской ратушы бел-чырвона-белыя сцягі.

Акцыі салідарнасці прайшли і ў многіх іншых краінах свету.

У Дзень Волі вядомая патрыётка Ніна Багінская не магла не выйсці з бел-чырвона-белым сцягам на цэнтральную плошчу Мінска.

Салюты ў гонар Дня Волі

У ноч з 24 на 25 сакавіка можна было ўбачыць мноства салютаў у розных раёнах сталіцы Беларусі. Паведамлялася, што салюты пачаліся адначасова ў 23.34 (такі нумар меў артыкул Адміністрацыйнага кодэкса, паводле якога судзілі за пратэсты дзясяткі тысяч беларусаў).

Феерверкі былі прысвечаны 103-й гадавіне абвяшчэння Незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі.

Сцяг на галоўным корпусе ўніверсітэта

Напярэдадні Дня Волі, 24 сакавіка, вялізны бел-чырвона-белы сцяг з'явіўся на галоўным корпусе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, што насупраць Дома ўрада.

А ўчора і з акна корпуса Беларускага эканамічнага ўніверсітэта, што на вуліцы Свярдлова, таксама вывесілі гістарычны нацыянальны сцяг.

ДЕМОКРАТИЯ ПО-БЕЛОРУССКИ

Николай Козлов перенес гипертонический криз

А судья Дмитрий Карсюк отправил его на 15 суток за решетку – якобы за неповиновение сотрудникам милиции

Как сообщалось, суд над председателем Объединенной гражданской партии начался 23 марта во второй половине дня. Козлова задержали накануне и доставили в изолятор, в суде он присутствовал онлайн – был на связи по скайпу.

Николай Козлов просил, чтобы разбирательство отложили и оказали ему медицинскую помощь. В последние дни он чувствовал себя плохо, а после того, как провел ночь в одноместной камере, где вместе с ним были еще восемь человек, у него повысилось давление. По словам Козлова, атмосфера в камере была невыносимой: на пол плеснули концентрированный раствор хлорки. В итоге вечером 23 марта его все-таки доставили в госпиталь МВД, а через сутки вернули на Окрестина.

На суде Козлова защищал дежурный адвокат **Григорий Лепшей**. Адвокат, с которым у политика был заключен договор, была в командировке – она участвовала в другом судебном процессе. О том, что в этот день будет разбирательство по делу Козлова, ее накануне не предупредили.

На суде присутствовала представитель ОГП **Антонина Ковалева**. Она рассказала «Народной Воле», что Николая Козлова задержали для установления личности. Политик говорит, что это случилось на бульваре Шевченко в Минске, а милиционеры – что всё произошло на улице Осипенко.

Козлов утверждает, что его задерживал ОМОН и он никакого сопротивления не оказывал, наоборот, по дороге в РУВД вежливо беседовал с милиционерами, которые, кстати, снимали всё это на регистратор.

Человек, задерживавший Козлова, утверждает, что на камеру никто ничего не снимал, а когда Козлова привезли в РУВД, он не хотел туда идти: упирался ногами, оказывал сопротивление и хватался за форменное обмундирование. Козлов говорит, что прекрасно знает работу органов милиции, потому что у него самого 18-летний стаж в органах, и что он как раз все требования выполнял. Поэтому заявил ходатайство, чтобы суд запросил данные с видеокамер. Однако правоохранитель, выступавший в суде, заявил, что как раз в том месте, где Козлов оказывал неповиновение законным требованиям милиции, камер-то и не было! И что он немного перепутал: всё происходило не прямо у входа в здание РУВД, а на автостоянке за территорией отдела милиции, и именно там видеокамер нет.

Кстати, милиционер в суде выступал под псевдонимом – Александрович Александр Александрович.

В госпитале МВД Козлов провел всего сутки. Врачи рекомендовали ему наблюдаться у терапевта и каждый день делать кардиограмму. По словам Козлова, у него случился гипертонический криз, давление было за 200, аритмия. Козлов, сославшись на мнение врачей, сказал, что у него было практически предынфарктное состояние.

«У него сердечно-сосудистая недостаточность, гипертонический криз, – рассказал «Народной Воле» адвокат. – *Он зачитал справку, которую ему выдали в госпитале МВД, после чего судья задал ему вопрос: «Вы ставили вопрос об инвалидности?» Николай Козлов ответил, что никогда раньше об этом не задумывался, но сейчас, конечно, подумает».*

Козлов просил, чтобы к делу приобщили видеозаписи у входа в РУВД и справку из госпиталя МВД, чтобы затребовали историю его болезни, а также опросили тех, кто ехал вместе с ним в машине до РУВД. Ни одно из ходатайств, которые заявляли политик и его адвокат на данном судебном процессе, не было удовлетворено судом.

Когда судья озвучил решение о 15 сутках, Николай Козлов заявил, что это незаконное, необоснованное и политически мотивированное решение.

Марина КОКТЫШ.

(Продолжение темы – на 2-й стр.)

НУ И НУ!

«Пагоня» на ўвесь дом

У сталічным мікрараёне «Брылевічы» на дом вывелі вялізную праекцыю герба «Пагоня».

Відавочцы распавядалі, што затым сілавікі бегалі па бліжэйшых дамах і шукалі аўтараў гэтага творчага праекта.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Беларуси не царьки нужны, а мощная политическая сила

Сегодня я хочу поговорить с читателями «Народной Воли» на очень важную тему – о переходе от конституционного кризиса, в котором мы находимся сейчас, к цивилизованному государству. То, что теперь творится в нашей стране, это, давайте прямо скажем, варварство, какая-то дикость.

Недавно судили гомельчанина за то, что он слепил снеговика у себя возле дома, на своей частной земле, и на этой тающей фигуре написал: «Жыве Беларусь!». Его судили за то, что он будто бы проводил массовые несанкционированные акции. Выходит, он со снеговиком организовал массовые мероприятия. Снеговик, видимо, что-то вроде польского кукловода, а эта надпись, которая нигде и никем не запрещена, видите ли, является экстремистской. Ну что тут скажешь!

Если говорить серьезно и в общем, то всё это, как и многое другое, и есть конституционный кризис. Ни одна статья, ни одна глава Конституции фактически не работают. Не работает глава о правах граждани. В Конституции четко записано: каждый имеет право въезжать в страну и выезжать из нее, власть же ввела запрет, опустила шлагбаум. И не коронавирус виноват, просто тем, кто наверху, кажется, что лучше будет, если передвижение людей ограничить.

В Конституции говорится о свободе распространения информации – ну вот найдите, пожалуйста, в киосках оппозиционные газеты. Который месяц не печатаются «Народная Воля», «Свободные новости», «Белорусская газета» и другие. Дело не в типографиях, им просто-напросто запрещено тиражировать независимые издания. Это ли не запрет свободы слова?!

В Конституции говорится о праве на участие в профсоюзах, политических партиях, на проведение митингов, собраний – а в действительности? То есть права не работают, включая даже право на жизнь. Узнаем из различных источников, что кое-кто из государственных органов занимается тем, что планирует какие-то политические убийства, то есть таким нечеловеческим образом стремится убрать оппонентов. Как ни печально, но у нас люди исчезают реально. Сколько политиков лишены жизни, сколько журналистов, их просто убили и, видимо, не без участия тех, кто, собственно, и должен защищать правопорядок в стране.

На мой взгляд, не работают никакие статьи, которые должны балансировать все ветви власти. У нас президент – он же и судья. Он называет, кого судить, кто виноват, хотя ни следствия, ни суда еще не было. Он управляет сельским хозяйством, экономикой, ну всем. То есть понятие разделения властей в Беларуси отсутствует как таковое в принципе.

Как выходить из конституционного кризиса? Вариантов несколько. Первый – вернуться к Конституции 1994 года. Решает ли это проблему единовластия? Не решает. Это, я считаю, очень плохая Конституция, по существу калька российской, которая абсолютно не обеспечивает баланс между ветвями власти. И, в общем, Лукашенко благодаря такому Основному закону и стал этаким всевластителем судеб миллионов людей. И любой другой может абсолютно так же им стать. Ограничение на пребывание в должности президента страны двумя каденциями, которое там прописано, как видите, многие годы никого не волновало. Лукашенко провел референдум – и получил безграничную власть на безграничный срок.

Я предлагаю другой путь. Давайте обсудим мои предложения на страницах «Народной Воли». Мой вариант: попробуем взять за основу Конституции Литвы, Латвии или Эстонии. Лучше мы не напишем. Это работающие, стопроцентно работающие Конституции, в которых соблюден баланс между ветвями власти, где всё учтено. Нам нужно только скорректировать количество депутатов парламента, исходя из того, сколько у нас населения. И не дурить голову, не заниматься, грубо говоря, фигнёй, разглагольствованием. Базар никогда не приводил ни к чему хорошему. Ни к чему хорошему не приведет он и в наших условиях.

Другая проблема. Вернемся к тем же литовской, латвийской, эстонской Конституциям, в которых отдельные главы посвящены положениям, характеризующим эти страны как парламентские республики, где у президента власти, образно говоря, с гулькин нос. При этом сразу заметим: у наших соседей партии имеют в обществе серьезный вес. А у нас? В парламенте по новой Конституции кто будет представлен? Партий-то настоящих нет.

Еще когда на свободе был Бабарико, я высказал ему такое предложение. Ребята, у вас есть все ресурсы, чтобы создать мощную партию. Понятно, могут быть проблемы с ее регистрацией. В таком случае договоритесь с любой действующей партией, у которой есть регистрация, войдите в нее, сделайте нормальную массовую оппозиционную проевропейскую партию, потому что те, которые у нас сейчас формально существуют, – это имитация политической силы, своеобразные кружки, клубы по интересам. Это, прямо скажем, ничто в стране почти с десятью миллионами жителей. У вас же, говорил я Бабарико, одних активистов 20 тысяч, а с возникновением объединенного штаба Тихановской, Цепкало и Колесниковой – под 30 тысяч человек. И плюс к этому миллион избирателей, которые подписались за ваших кандидатов. Пусть не миллион человек войдут в ваши ряды, напишут заявления о вступлении в партию, пусть таких будет сто тысяч, десятая часть, но этого количества людей хватит для того, чтобы иметь мощную политическую организацию. А представьте себе, сколько членов прибавилось бы на первом и втором воскресных маршах! В конечном итоге можно было бы иметь огромнейшую структуру.

К сожалению, меня не услышали. И вот представьте себе, что Лукашенко вынужден будет уйти, изменится Конституция, парламент станет в центре политической системы – и кто в него войдет? Не зря же определенные силы уже ухватились за создание пророссийской партии. В этой ситуации меня просто шокирует эгоизм руководителей тех политических структур, которые зарегистрированы. Они, мягко говоря, спят в шапку. Откройте ворота, друзья, пусть все активные люди примыкают к вам… Что, боязнь потерять власть? Да, он, лидер партии, сейчас царек среди двух тысяч человек. А если будет двести тысяч, то кто он будет для них? Никто. Не потому ли у нас отсутствует всякая работа по партийному строительству?

К сожалению, исторических примеров победы над диктаторами без партий я не знаю. Все Майданы, грузинская революция, армянская революция проходили, друзья, при поддержке политических партий.

Жду ваших комментариев, уважаемые читатели «Народной Воли».

Андрей КУРЕЙЧИК, драматург, гражданин Республики Беларусь.

ПРЫНЦЫПОВА!

Спыніць палітычны ціск на Мікалая Казлова і Ігара Барысава!

Мы, прадстаўнікі дэмакратычных арганізацый і партый Беларусі, патрабуем спыніць перaслед па палітычных матывах лідараў Аб'яднанай грамадзянскай партыі і Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) **Мікалая Казлова** і **Ігара Барысава**.

Абодвух палітыкаў судзілі па відавочна надуманых матывах і абвінавачанні паводле арт.23.4 КаАП. Барысаў быў пакараны 15 суткамі арышту, а Казлоў пасля знаходжання ў ЦІП на Акрэсціна быў дастаўлены ў шпіталь МУС. Акрамя таго, лідар АГП з'яўляецца падазраваным па крымінальнай справе паводле арт.407 КК РБ (разгалошванне дадзеных дазнання).

Лічым, што гэтыя справы з'яўляюцца помстай за палітычную дзейнасць абодвух, актыўную пазіцыю, з якой яны абаранялі правы чалавека, прасоўвалі дэмакратычныя каштоўнасці ў краіне.

Перaслед лідараў партый мы расцэньваем як расправу над палітычнымі апанентамі дзейснай улады і абмежаванне іх права абароны і трансляцыі пазіцыі прыхільнікаў.

Мы патрабуем ад ўлад і сілавых структур
– неадкладна вызваліць Ігара Барысава і Мікалая Казлова, а таксама ўсіх затрыманых, арыштаваных і асуджаных па палітычных справах;
– спыніць гвалт супраць лідараў дэмакратычнай апазіцыі, грамадзянскіх актывістаў, няўрадавых арганізацый, а таксама незалежных СМІ.

Мы заклікаем беларусаў да салідарнасці адзін з адным у складаныя часы ўзмацнення рэпрэсій, а міжнародную супольнасць – да падтрымкі людзей, якія змагаюцца ў Беларусі за свабоду і дэмакратыю.

Юрый ГУБАРЭВІЧ, рух «За Свабоду»,
Аляксей СІГАЕЎ, БСДП,
Віталь РЫМАШЭЎСКІ, Аргкамітэт па стварэнні партыі БХД,
Рыгор КАСТУСЁЎ, Партыя БНФ,
Ганна КРАСУЛІНА, АГП.

ЗАЯВЛЕНИЕ

Свободу Игорю Борисову!

Белорусские левые политические партии, профсоюзные организации выражают решительный протест в связи с арестом на 15 суток Игоря Борисова, председателя Белорусской социал-демократической партии (Грамада). Политически мотивированные приговоры, ложные показания противоречащих друг другу свидетелей, практика произвольного задержания людей прямо на улицах без предъявления обвинений, тотальные зачистки несогласных – с пыльных страниц учебников истории возвращаются в реальную жизнь.

Арест Игоря Борисова в очередной раз подтверждает, что в Беларуси перестала действовать не только Конституция, но и в целом законность, что нарушение прав человека для белорусского репрессивного аппарата стало нормой и что белорусским милиционерам, прокурорам и судьями – явно не до законов.

Игорь Борисов в своей борьбе за демократию и социальную справедливость сейчас разделяет участь своих предшественников из Белорусской Социалистической Грамады и Белорусской Крестьянско-Рабочей Грамады, которые арестовывались царским самодержавием и польским реакционным режимом санации, а также десятков тысяч белорусов, которые репрессированы действующим белорусским режимом.

Мы требуем немедленного освобождения Игоря Борисова и всех других политических заключенных, арестованных и осужденных по административным или уголовным статьям.

Мы требуем немедленно прекратить преследование по политическим мотивам активистов политических партий, профсоюзов, негосударственных и некоммерческих организаций, инициатив, а также представителей СМИ, дворовых чатов, всех граждан.

Алексей СИГАЕВ, Белорусская социал-демократическая партия (Грамада),
Сергей КАЛЯКИН, Белорусская партия левых «Справедливый мир»,
Дмитрий КУЧУК, Белорусская партия «Зелёные»,
Александр ЯРОШУК, Белорусский конгресс демократических профсоюзов.

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

У них все шито-крыто…

К каким только уловкам не прибегают представители лукашенковской вертикали и сам их предводитель, чтобы в очередной раз объегорить собственный «народец»! Что-то заимствуют у обанкротившихся коммунистов макарушек нагульновых. Чему-то научились у очковтирателей брежневского застоя. Бесчеловечную жестокость переняли у бандитов и воров лихих 1990-х. Но в чем перещеголяли всех своих учителей-предшественников, так это в политическом мошенничестве, которое впитало в себя всё самое омерзительное, что накопило человечество. И примеров такой мерзости можно приводить десятки и сотни тысяч.

Но, пожалуй, ярчайшим примером проявления всей мерзопакости существующей власти стали так называемые выборы Президента Республики Беларусь, которые прошли в 2020 году. Назвать ни дату проведения, ни тем более результаты прошедшей кампании не представляется возможным.

Во-первых, утром в назначенный день так называемых выборов я зашел в Терюхский сельский избирательный участок и узнал от председателя комиссии **Т.Н.Романюк**, что из 697 избирателей уже проголосовали досрочно 393 человека. Таким образом к 8.00 утра выборы фактически состоялись, потому что более половины зарегистрированных избирателей уже вбросили свои бюллетени в темную ночь. Замечу, ни члены избиркома, ни наблюдатели сторожить эти голоса не имели права.

Во-вторых, буквально через день у всех членов избирательной комиссии напрочь поотшибало память. Уже 11 августа, прошу прощения, та же председатель Т.Н.Романюк на мою просьбу ознакомиться с результатами прошедшей кампании заученно отчеканила: *«Я уже не председатель комиссии, а библиотекарь. Протокол мы вывесили, но его кто-то сорвал! И я не обязана отчитываться»*. Странно как-то получается: ЦИК еще не подвел итоги, а комиссии уже нету. В течение недели автор созвонился и встретился с рядовыми уже тоже бывшими членами комиссии. Р.А.Бобиков, Н.М.Высоцкий, А.П.Казимирова, О.В.Короткевич, Г.Я.Мисякова – все в один голос твердили «не помню».

Безусловно, такое коллективное беспамятство привело меня в недоумение: как можно эпохальное событие и не запомнить, не пометить для себя итоги голосования на участке? Уверен, вдумчивый читатель давно догадался, для чего мне понадобилось мелкое деревенское недоразумение выносить на широкий простор информационного поля. Как капля воды отражает состояние моря, так небольшая деревня, которая по действующим социальным стандартам «не дотягивает» до права иметь деревенский клуб, отражает состояние всей страны. А избирательные комиссии-фантомы, которые прекращают свои полномочия после сдачи итоговых протоколов в вышестоящие комиссии, уж очень похожи на чертенка из популярной миниатюры М.М.Жванецкого: «…прыгал по плечам, нагадил и скрылся в трубе».

Мне же остается только сожалеть о том, что райисполкомовские кукловоды в очередной раз обмишурили моих односельчан, поставивших подписи под протоколами, которые приходится прятать от людей. Знают, хитрецы, что у них-то все шито-крыто. Пока. Но они забывают, что все тайное когда-то становится явным.

Николай ВИТИКОВ, экс-депутат Терюхского сельского Совета депутатов Гомельского района.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

Денежные метаморфозы

Средняя заработная плата в Беларуси вплотную приблизилась к самым низким значениям в странах Европы. Если в долларах, то за 2020 год она у нас составила 520 единиц. По сравнению с 2019 годом в рублях вроде немного выросла, а вот в долларах потеряла аж 29 «зелененьких». Сказалась девальвация белорусской денежной единицы.

Ниже Беларуси по среднемесячной зарплате стояли только Молдова и Украина. Причем в 2016 году долларовая зарплата в нашей стране была 420 единиц, а в Молдове и Украине соответственно 245 и 180. Но к 2020 году в этих государствах месячный заработок достиг соответственно 465 и 450 «зеленых». За пять лет разница в пользу Беларуси растаяла. А по данным на конец минувшего года средняя зарплата в реальном секторе Молдовы достигла 520 долларов, а в Украине приближается вплотную к 500. Соответственно и перспективы экономического роста у стран не одинаковые. МВФ и Всемирный банк предрекают Украине и Молдове устойчивый рост экономики, а вот для белорусской экономики они предвидят при отсутствии структурных реформ дальнейшую стагнацию и окончательное скатывание населения в европейскую нищету.

Если посмотреть на другие страны-соседи Беларуси, то только Россия недалеко ушла – ее народ довольствуется в среднем 674 долларами. В Польше на круг выходит 1917 долларов, в Литве – 1746, в Латвии – 1376. Да, у них больше надо платить за жилье, ЖКХ, общественный транспорт, но то, что остается как реальный заработок, значительно больше, чем у белорусов.

А вот раскладка по категориям населения. Учителям в Беларуси предлагают в среднем 307 долларов, в Украине – 323, в Латвии – 600, Литве – 960, в Польше – 1074 доллара. Врач в Беларуси может рассчитывать на 423 доллара, в названных странах-соседях – соответственно на 539, 1800, 1800 и 2400 единиц в долларовом эквиваленте. Как говорится, комментарии излишни.

И еще. В 2020 году в Беларуси зарплатный фонд в госуправлении составил 1,2 миллиарда рублей, тогда как у учителей – 1,1 миллиарда, у врачей – 890,5 миллиона, хотя их явно больше, чем чиновников. Только в Минске недостает 650 врачей, порядка 200 преподавателей.

Дважды в год – в мае и ноябре – наряду со средней зарплатой, которую можно рассматривать как среднюю температуру по больнице, власти замеряют медианную и модальную зарплаты. Первая показывает уровень, ниже и выше которого располагаются две равные части работников, вторая – наиболее часто встречающаяся у трудящихся. Согласно ноябрьским данным, при средней начисленной зарплате в Беларуси 1301 рубль медианная зарплата составила 944 рубля, что меньше средней на 27,4 процента, а модальная – 648 рублей, что меньше средней аж на 50 процентов. Причем это отставание из года в год увеличивается, что свидетельствует о растущем расслоении людей по уровню зарплат. Значительно больше половины занятых в стране не видят средней зарплаты и в помине. 45,5 процента белорусов, а это 4,2 миллиона человек, живут не более как на 193 доллара в месяц. Это данные официальной статистики. 1,5 процента наших соотечественников имеют доход менее 200 рублей в месяц, 2,6 процента – менее 300 рублей. И только 8,7 процента людей располагают в месяц тысячей рублей и более.

Все знают, что самые высокие зарплаты в Беларуси у айтишников, у них только медианная составляет 4161 рубль. Стоит выделить и узкий элитный круг управленцев, которые зарабатывают не менее 5000 рублей. Их, правда, всего 92: 80 с зарплатой 5000–7000 рублей, 10 – с 7000–10.000 рублей и двое – с зарплатой свыше 10.000 рублей.

Вообще-то в цивилизованных странах не принято спрашивать, сколько человек получает. И даже разговоры не заводят на эту тему. Всем известно, что уравниловки в доходах людей быть не должно. Иначе это будет социализмом в худшем понимании этого слова. Но вот существует еще и такое понятие, как справедливость. В том числе и в оплате труда. Разве это справедливо, когда руководство, директор предприятия, да еще убыточного, которое существует на бюджетные подачки, купаются по белорусским меркам в деньгах, а его рабочие живут от зарплаты до зарплаты. Вот, к примеру, что нам сообщают телеграм-каналы.

Рабочие убыточного «Гомсельмаша» зарабатывают в среднем 900 рублей, а вот гендиректор – 7500. Примерно столько же имеет и руководитель металлургического завода в Жлобине, хотя у рабочих зарплата едва переваливает за тысячу рублей. Гендиректор «Беларуськалия» получает в семь раз больше, чем шахтер. Где же справедливость? Какое моральное право имеет, скажем, тот же руководитель БМЗ получать зарплату в несколько раз выше, чем в среднем у всего коллектива? Ладно бы предприятие имело хорошую прибыль, так ведь убыточное же!

Я, конечно, не ручаюсь за стопроцентную точность этих данных. И, естественно, не хотелось бы заглядывать в чужой карман. Но справедливость всё же должна быть. Нельзя кое-кому жировать, ущемляя интересы рядовых рабочих, которые своими руками создают материальные блага. К слову, капиталисты-собственники это давно поняли.

БЛІЦ

Як вы думаеце, чаму ў Канстытуцыйную камісію не ўвайшоў ні адзін прадстаўнік апазіцыі?

Міхаіл ПАСТУХОЎ, былы член Канстытуцыйнага суда, доктар юрыдычных навук, уваходзіць у грамадскую канстытуцыйную камісію:

– Мяркую, праект ужо падрыхтаваны, бо Лукашэнка не раз гаварыў пра тое, што яму на стол паклалі ўжо некалькі праектаў новай Канстытуцыі. Уключаць апазіцыю ў склад гэтай камісіі – гэта тое ж самае, што запрашаць прадстаўнікоў дэмакратычных сіл ў выбарчыя камісіі. Яны на свае вочы пабачаць, што там адбываецца, і раскажуць пра гэта. Дзіўна, што дзяўчына з юрыдычнай адукацыяй у 21 год стала членам гэтай камісіі – гэта проста фантастыка! Не вельмі разумею, што робяць у складзе гэтай камісіі дактары, рэктар Акадэміі музыкі.

Уладзімір ГАНЧАРЫК, экс-кіраўнік Федэрацыі прафсаюзаў, кандыдат у прэзідэнты Беларусі на выбарах 2001 года:

– А мне падаецца, што апазіцыі няма чаго рабіць у складзе той камісіі, бо, магчыма, усё ўжо загадзя спланавана. Дый увогуле, каму там патрэбны іншыя меркаванні?

А калі б і ўключылі пару апазіцыянераў – што яны змаглі б змяніць?

Пытанне толькі ў адным: як будуць мяняць Канстытуцыю? Гэта будуць чыста касметычныя папраўкі ці нешта больш глабальнае? Мяркуючы па выказваннях, якія гучалі апошнім часам з вуснаў чыноўнікаў, на вялікую і сур'ёзную працу людзі не настроены. Старшыня Палаты прадстаўнікоў увогуле заявіў, што, маўляў, і цяперашняя Канстытуцыя добрая, не варта яе моцна ламаць.

І нават калі б апазіцыя ўвайшла ў склад гэтай камісіі, усё роўна ўлада правяла б свае папраўкі. Потым будзе рэферэндум. Там будуць галасы лічыць так, як і на выбарах?

Мне падаецца, што ўлада проста цягне час… Гэта проста гульня.

Мечыслаў ГРЫБ, старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 12-га склікання, падпісант першай Канстытуцыі незалежнай Беларусі:

– Я з'яўляюся старшынёй грамадскай камісіі па распрацоўцы змен і дапаўненняў у Канстытуцыю. Наша камісія існуе з сакавіка 2019 года. І мяне таксама не запрасілі ў склад афіцыйнай камісіі. Мы сустракаліся са старшынёй Канстытуцыйнага суда і прапаноўвалі сваю дапамогу, казалі, што гатовы супрацоўнічаць, даць свой праект Канстытуцыі, але Пётр Міклашэвіч нам ветліва сказаў, што ім не трэба.

У складзе афіцыйнай камісіі вельмі шмат чыноўнікаў, якія даўно не працавалі з алоўкам над канкрэтным праектам. Яны могуць выступаць, падпісваць дакументы, але не распрацоўваць іх. Там ёсць некалькі прафесійных юрыстаў, але якое заданне яны будуць выконваць – ніхто не ведае. Нідзе ж публічна не абмяркоўваецца праца камісіі, не вядома, што яны робяць. Усё цішком.

Таго ж Аляксандра Пласкавіцкага, добрага, між іншым, юрыста, былога кіраўніка галоўнага прававога ўпраўлення Адміністрацыі прэзідэнта, які абслугоўваў уладу, таксама не запрасілі ў гэтую камісію, бо сёння ён не падтрымлівае Лукашэнку.

Калі няма спрэчак, розных меркаванняў, няма і надзеі на тое, што будзе распрацаваны добры праект.

Юрый ВАСКРАСЕНСКІ, палітолаг:

– А навошта там вясельныя генералы? Старая тытульная апазіцыя ўсю электаральную кампанію і ўвесь мінулы год сябе наогул ніяк не праяўляла, толькі зараз па вясне пачалі ажываць.

У камісіі не патрэбны тыя, хто займаецца бутафорыяй. Нагадаю, што калі Анатоль Лябедзька збіраў папраўкі ў Канстытуцыю і праводзіў з гэтай нагоды сустрэчу ў ІВВ, мы спрабавалі туды патрапіць са сваімі прапановамі, але нас не пусцілі. Ну як можна пасля гэтага з ім гаварыць і запрашаць у склад камісіі?

Што тычыцца дзеючага складу Канстытуцыйнай камісіі, то там, на мой погляд, прадстаўлены максімальна шырокі спектр грамадства. Трэба быць не толькі юрыстам, але і трымаць руку на пульсе жыцця краіны. Калі вы памятаеце, усіх прадстаўнікоў апазіцыі запрашалі на Усебеларускі народны сход. Яны пасляхова папазіравалі ў сацыяльных сетках, але на УНС не прыйшлі. І пасля гэтага яны хочуць, каб іх яшчэ кудысьці запрашалі? На жаль, іх час скончыўся…

Віктар МАРГЕЛАЎ, сустаршыня Рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрымальніцтва:

– Думаю, гэтае пытанне трэба задаць тым, хто фарміраваў склад гэтай камісіі. Наколькі я ведаю, бізнесменаў туды не запрашалі. Хаця ў свой час дзелавая супольнасць сфармулявала некаторыя палажэнні, якія хацела б бачыць у новай Канстытуцыі. Але, шчыра кажучы, іх нікому так і не аддалі – у мінулым годзе гэта нікому не было патрэбна. А наколькі гэта карысна зараз – вялікае пытанне. Шчыра кажучы, я не чуў, каб нехта вельмі рваўся рабіць нейкія прапановы наконт таго, як трэба змяніць Канстытуцыю. Пакуль усё ідзе вельмі ціха. Верагодна, усе разумеюць, што будзе рабіць гэта Канстытуцыйная камісія і як пабудавана яе праца…

Андрэй ДЗМІТРЫЕЎ, сустаршыня грамадскага аб'яднання «Гавары праўду»:

– Мы звярталіся да прэм'ер-міністра Рамана Галоўчанкі, і я гатовы быў увайсці ў Канстытуцыйную камісію, працаваць. Але там патрэбны людзі, якія будуць проста моўчкі ківаць і запісваць. Гэта іншы фармат.

Мне наогул здаецца, што Лукашэнка не жадае ніякіх сур'ёзных змен Канстытуцыі. І нават падчас адкрыцця працы Канстытуцыйнай камісіі Лукашэнка адзначыў, што некаторых беларусаў і ў гэтай Канстытуцыі ўсё задавальняе. Мне здаецца, Лукашэнка ўвогуле не хоча мяняць расклад палітычных сіл, нават на карысць сваіх жа. Ну вось колькі гадоў ужо кажуць пра тое, што «Белая Русь» жадае стаць палітычнай партыяй? А воз і цяпер там.

Мне здаецца, гэта частка гульні, фінал якой – прыйсці ў рэшце рэшт да высновы, што дзеючая Канстытуцыя працуе, яна добрая і нічога глабальна мяняць не трэба. А калі і трэба, то праца над карэкціроўкамі можа зацягнуцца яшчэ як мінімум да наступных парламенцкіх выбараў. Нават «дэмакрат» Васкрасенскі, які раней паўсюль казаў пра тое, што хоча дэмакратычных змен у краіне, у выніку заявіў, што адна з яго прапаноў – узаконіць Усебеларускі сход. Я думаю, што любы апазіцыянер адразу ўздымаў бы зусім іншыя пытанні.

Валерый ФАДЗЕЕЎ, заслужаны юрыст Рэспублікі Беларусь, былы намеснік старшыні Канстытуцыйнага суда:

– Напэўна, таму, што перад гэтай Канстытуцыйнай камісіяй стаіць вельмі канкрэтная задача – зрабіць так, каб у Канстытуцыі нічога асабліва не мяняць. Бо было сказана даволі ясна: не трэба рэзкіх рухаў. А калі запрасіць у склад камісіі людзей з альтэрнатыўнымі думкамі, то яны будуць выступаць за больш радыкальныя рашэнні.

Я напрыканцы мінулага года накіраваў у Палату прадстаўнікоў свае прапановы, але не ўвесь тэкст – каля 20 прапаноў, але мне нават не зрабілі ласку адказаць…

Марына КОКТЫШ.

КРОПКІ НАД «І»

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА:

«Мы нікога не абмяжоўваем у правах…»

«Народная Воля» вырашыла ўдакладніць у Анатоля Лябедзькі, чаму ён не захацеў пусціць Юрыя Васкрасенскага на сустрэчу, прысвечаную распрацоўцы новага праекта Канстытуцыі, пра якую той узгадаў у нашым бліц-апытанні.

– У Юрыя Васкрасенскага ёсць пэўныя прэферэнцыі ў СІЗА КДБ, у самім КДБ, у Адміністрацыі Лукашэнкі, – гаворыць Анатоль Лябедзька. – А што тычыцца грамадскай канстытуцыйнай камісіі альбо працоўнай групы, то ў яго такія ж правы, як у сямі мільёнаў беларускіх выбаршчыкаў.

На мерапрыемства, пра якое ўзгадвае Васкрасенскі, запрашалі экспертаў, якія працуюць над праектам Канстытуцыі, а таксама прадстаўнікоў палітычных і грамадскіх арганізацый, якія ангажаваны ў гэты працэс.

Васкрасенскаму было даволі ясна сказана, што ў яго такія ж магчымасці, які і ва ўсіх астатніх грамадзян: падчас прамога эфіру ён можа задаваць пытанні, каментаваць праект, уносіць прапановы. Мы нікога не абмяжоўваем у правах незалежна ад таго, якіх палітычных поглядаў прытрымліваецца чалавек і якому Богу моліцца. Вось і ўсё.

Васкрасенскі не з'яўляецца ні членам грамадскай канстытуцыйнай камісіі, ні членам канкрэтнай рабочай групы, і ён не той персанаж, перад якім мы павінны сцяліць дывановую дарожку. Яго ніхто не абмяжоўваў у правах, але і ніякіх прэферэнцый для яго мы рабіць не будзем.

Магчыма, ён ішоў за нейкім скандалам альбо каб выкарыстаць нашу пляцоўку ў сваіх інтарэсах. Але мы працуем паводле сваіх планаў, а не паводле планаў Церцеля, Лукашэнкі і Васкрасенскага.

А адказ на пытанне, чаму апазіцыю не запрасілі ў склад афіцыйнай Канстытуцыйнай камісіі, на мой погляд, вельмі просты. Мы рыхтуем Канстытуцыю новай Беларусі і хацелі б, каб гэты праект быў напісаны з удзелам як мага большай колькасці грамадзян. А ва ўлады мэты зусім іншыя. Для іх канстытуцыйная рэформа – гэта такі манеўр, частка перамоўнага працэсу з Масквой, ім не патрэбна ўвогуле мяняць Канстытуцыю. Яны пішуць Канстытуцыю не для людзей, а для сябе. Таму ў склад той камісіі чужых людзей і не запрасілі.

А мы працуем па прынцыпе максімальнай адкрытасці. На гэтым этапе мы прэзентавалі абасалютна ўсе раздзелы Асноўнага закона краіны. А што мы сёння ведаем пра праект, над якім працуе афіцыйная камісія акрамя таго, што яны хочуць узаконіць такую зусім незразумелую структуру, як Усебеларускі народны сход? Абсалютна нічога!

РЭПРЭСІІ

Гуртаванне палякаў Беларусі пад пагрозай

*Такога наскоку на гуртаванне палякаў у Беларусі, здаецца, раней не было. На 15 сутак асуджана старшыня не прызнанага беларускімі ўладамі Саюза палякаў Беларусі (СПБ) **Анжаліка Борыс**. Праведзеныператрусы ў актывіста **Анджэя Пачобута** ў Гродне (ён жа і затрыманы). Праведзены вобыск у старшыні Ваўкавыскага аддзела СПБ **Марыі Цішкоўскай** і старшыні Лідскага аддзела СПБ **Ірыны Бернацкай**.*

Крымінальная справа ўзбуджана Генеральнай пракуратурай супраць Анжалікі Борыс і групы асоб па частцы 3 артыкула 130 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь – "Наўмысныя дзеянні, накіраваныя на ўзбуджэнне нацыянальнай і рэлігійнай варожасці і розні па прыкмеце нацыянальнай, рэлігійнай, моўнай, і іншай сацыяльнай прыналежнасці, а таксама па рэабілітацыі нацызму, здзейсненыя групай асоб".

Паводле інфармацыі, распаўсюджанай тэлеграм-каналам Генеральнай пракуратуры, *"з 2018 года па цяперашні час на тэрыторыі горада Гродна і іншых населеных пунктаў вобласці з прыцягненнем непаўнагадовых арганізавалі і правялі шэраг незаконных масавых мерапрыемстваў па ўшанаванні антысавецкіх бандфарміраванняў, працуючых падчас і пасля Вялікай Айчыннай вайны, якія ўчынялі рабунак, забойствы мірнага насельніцтва Беларусі, знішчалі маёмасць. Іх учынкі праследавалі мэты рэабілітацыі нацызму, апраўданне генацыду беларускага народа"*.

Учора, 25 сакавіка, сілавікі з'явіліся ў польскай грамадскай школе і сядзібе Саюза палякаў у Гродне. Была канфіскавана аргтэхніка і тэлефоны.

Нагадаем, што Анжаліку Борыс асудзілі на 15 сутак паводле артыкула 24.23 Адміністрацыйнага кодэкса "Парушэнне парадку арганізацыі ці правядзення масавых мерапрыемстваў". Яе абвінавацілі ў арганізацыі і правядзенні свята "Казюкі", якое штогод праводзіцца Саюзам палякаў побач з іх сядзібай.

Міхал КАРНЕВІЧ.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Ці забароняць нам яны да цешчы ездзіць на бліны?

Фатограф з Крэва Сяргей Гапон на сваёй сядзібе, якая знаходзіцца на схіле Юр'евай гары, арганізаваў Масленіцу. Здалёк за дзействам назіралі супрацоўнікі міліцыі, а назаўтра запрасілі Гапона ў райаддзел, дзе, паводле яго слоў, "распачалі адміністрацыйную справу за арганізацыю частавання блінамі".

Было і колісь небагата
Падстаў для радасці ў жыцці.
Цяпер жа ўвогуле і ў свята
Шчаслівых твараў не знайсці.
Народ, на жаль, расчараваны –
Адчуў псіхалагічны ўдар.
Яшчэ і сыпле соль на раны
Краіны нашай валадар.
Таму прыемна, калі хтосьці,
Нягледзячы на злы кавід,
Імкнецца трохі весялосці
Прыўнесці ў наш панылы быт.
Хіба ж учынак дрэнны гэты,
Хіба ж намер яго дурны,
Як хтось не на віно й катлеты
Гасцей пазваў, а на бліны?
Здаўна пануе завядзёнка –
На Масленіцу з'есці блін,
Калі ж гатуе смачна жонка,
Дык можна з'есці не адзін.
Дзяцюк з правінцыі таксама
У паслязімнюю пару,
Як колісь для самога мама,
Нагатаваў бліноў гару.
Гасцей сабралася багата
На схіле Юр'евай гары.
А калі цеснай стала хата,
Дык весяліліся ў двары.
І гаспадар з гарачай печы
Бліны выцягваў зноў і зноў.
(Я сам з ахвотаю, дарэчы,
Пакаштаваў бы тых бліноў.)
Але нядоўга цешыў вока
Малюнак радасны такі,
Бо сталі шастаць недалёка,
Як згаладалыя ваўкі
На паляванні, людзі ў форме.
Як быццам шасталі дарма,
Бо ўсё на гэтай сходцы ў норме –
Сцягоў нацдэмаўскіх няма,
А толькі нейкія забавы.
І відавочна, што "мянтам"
Такі малюнак не цікавы.
А каб пілі гарэлку там,
Для іх усё было б празрыста,
У двор прыйшлі б ужо даўно
І захацелі б грам па трыста
Кульнуць з гасцямі заадно.
Гарэлка іх магла завабіць,
Але не вабілі бліны,
Таму і назіралі, мабыць,
На гэты фэст са стараны.
…Калі раз'ехаліся госці
(Цудоўным быў душэўны стан!),
Начальнік зелянеў ад злосці,
Служак пазваўшы "на дыван":
– Вы, мажа, самі на халяву
Хацелі падысці к блінам?
Чаму не зладзілі аблаву?
І што "наверсе" скажуць нам?
Там неўспадоб любыя сходкі –
Хай лепш не будзе іх зусім.
Патрэбна, каб сцвярджалі зводкі,
Што мы не дармаеды ўсё-ткі,
Што, так сказаць, не ў шапку спім.
А значыць, тэрмінова трэба
Узяць нацдэма ў абарот.
Хай надалей кавалак хлеба,
А не бліны піхае ў рот…

***

Ва ўсім шукаючы крамолу,
Калісьці зробяць так яны,
Што нельга будзе без дазволу
Да цешчы ездзіць на бліны.

І слова дастаткова

Пераканаўся канчаткова,
Пражыўшы больш за пяцьдзясят:
Парою дастаткова й слова,
Каб лішняга нашвэркаць шмат…

Смеху варта

Сядзіць у інтэрнэце свет…
Таму і смешна мне якраз:
Прыдумаў хтосьці інтэрнэт,
Каб эканоміць людзям час…

Гаспадар і гаспадыня

Чалавек – вяршыня Боскіх мар
І Яго найлепшае стварэнне.
І свайго ён лёсу гаспадар.
Покуль гаспадыню не сустрэне…

АБРАКАДАБРА

Як улады на Гродзеншчыне «рыхтаваліся» да Дня Волі

Апошні тыдзень перад Днём Волі на Гродзеншчыне стаў найбольш дынамічным: арышты, звальненні, папярэджанні, калона бранятэхнікі ў горадзе і нават юрыдычная праверка мастацкай выстаўкі...

У панядзелак 22 сакавіка стала вядома, што ў Слоніме і Смаргоні ўлады адмовілі актывістам у правядзенні акцый у гонар Дня Волі. У Смаргоні міліцыя, медыкі і камунальныя службы не заключылі дамовы з тымі, хто падаваў заяўку на абслугоўванне мерапрыемства. А ў райвыканкаме на падставе гэтага адмовілі ў яе задавальненні.

У Слоніме адмовілі на падставе таго, што інфармацыя аб правядзенні святкавання нібыта загадзя з'явілася ў СМІ. Насамрэч аб гэтым напісаў тэлеграм-канал, які мясцовыя актывісты адносяць да праваахоўных органаў. Тым не менш па гэтай прычыне ў дазволе было адмоўлена.

У той самы панядзелак у Ваўкавыску міліцыя прыйшла на курсы «Мова нанова». Маўляў, паступіў сігнал і ўсім трэба праследаваць у аддзяленне міліцыі. Людзі пачалі абурацца, што ўжо і мову вывучаць нельга, але сілавікі патлумачылі, што такія дзеянні могуць быць расцэнены як непадпарадкаванне супрацоўнікам міліцыі. Усіх завезлі ў РАУС, з кожным правялі гутарку і далі падпісаць паперу з папярэджаннем наконт удзелу ў несанкцыянаваных масавых мерапрыемствах. Людзі не напалохаліся, а адзін жартаўліва заўважыў, што *«ўлады да Дня Волі рыхтуюцца больш за іншых»*.

У Смаргоні на Дзень Волі шматлікім актывістам даслалі позвы, што 25 сакавіка ў 11 гадзін яны павінны з'явіцца ў міліцыю. А да доктаркі мясцовага шпіталя **Наталлі Курбацкай**, якая падавала заяву на правядзенне масавага мерапрыемства ў Дзень Волі і атрымала адмову, была праяўлена асаблівая ўвага: працэс уручэння позвы па месцы працы здымалі нават на відэа.

Вядомага ў горадзе прадпрымальніка **Рамуальда Улана**, які месяц таму быў асуджаны на «хімію» за тое, што сфатаграфаваў і змясціў у сеціве налепленыя на плоце ўлёткі з інфармацыяй аб супрацоўніках міліцыі, менавіта 25 сакавіка адправілі ва ўстанову адкрытага тыпу аж у Гомель.

На прадпрыемстве «Гродна Азот» яшчэ напрыканцы мінулага тыдня давялі інфармацыю, што з 24 па 26 сакавіка ніякія адгулы падпісвацца не будуць. Дарэчы, гродзенскія актывісты нават не падавалі ніякіх заявак на правядзенне святочных мерапрыемстваў.

Навагрудскія музеі засталіся без найбольш кваліфікаваных сваіх супрацоўнікаў. 22 сакавіка стала апошнім працоўным днём **Галіны Кавальчук**, якая адпрацавала ў музеі 22 гады і якую яшчэ два гады таму прызнавалі найлепшым работнікам музея. А звольнілі за тое, што праводзіла экскурсіі для жыхароў Навагрудка, сярод якіх былі людзі, пакараныя судом «за ўдзел у несанкцыянаваных акцыях».

Трохі раней стала вядома, што з музеем развітаецца і навуковы супрацоўнік **Тамара Вяршыцкая**. Яна стварыла ў Навагрудку Музей яўрэйскага супраціву і занесена ў Кнігу гонару Навагрудскага раёна. Кантракт Вяршыцкай дзейнічае да 2 красавіка 2021 года. Яна таксама праводзіла экскурсіі для тых, хто быў пакараны судом «за ўдзел у несанкцыянаваных акцыях».

А яшчэ 1 студзеня з пасады дырэктара Дома-музея Адама Міцкевіча ў Навагрудку знялі **Мікалая Гайбу**, які кіраваў установай больш за 20 гадоў.

22 сакавіка ўласны карэспандэнт «Газеты Слонімскай» у Мастах **Язэп Палубятка** пайшоў па позве на допыт у міліцыю і дахаты не вярнуўся. У яго доме правяліператрус, канфіскавалі сістэмны блок камп'ютара, сканер, фотаапарат. Папярэдне яму сказалі, што затрымалі за публікацыі ў тэлеграм-каналах. Але ў яго ў тэлефоне нават не быў інсталяваны месенджар «Тэлеграм».

Ужо з панядзелка гродзенцы пачалі атрымліваць паведамленні ў тэлефонах з папярэджаннямі аб адказнасці за ўдзел у несанкцыянаваных акцыях. У іх гаварыцца, што *«за ўдзел у мітынгах давядзецца заплаціць 100 базавых велічынь, паўторна – 200 б.в. альбо 30 сутак. За аўтамабільныя сігналы – вялікі штраф. Выкарыстоўваць бчб-сцягі забаронена. Прывёў дзіця на мітынг – 870 рублёў штрафу»*.

Папярэджанні атрымлівалі і тыя, хто ні разу не прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці за ўдзел у несанкцыянаваных акцыях.

22 сакавіка ўвечары па вуліцах Гродна паказальна праехала калона баявых машын пяхоты. Нібыта з часці на палігон – на вучэнні.

А ў аўторак 23 сакавіка апоўдні да «Цэнтра гарадскога жыцця» ў Гродне пад'ехаў мікрааўтобус з АМАПам. Вось толькі і «Цэнтр гарадскога жыцця», і крама з нацыянальнымі сувенірамі і сімволікай былі зачынены. Сілавікі круціліся там каля гадзіны, а пасля з'ехалі.

У той самы час на гарадскім тэлебачанні выступаў старшыня Гродзенскага аблвыканкама **Уладзімір Каранік**. Ён паведаміў, што ў «Цэнтры гарадскога жыцця» прадстаўлена выстаўка, у дачыненні да якой ёсць падазрэнне. *«І калі раптам высветліцца, што ў яе межах адбываецца спроба рэабілітацыі альбо гераізацыі нацыстаў і іх прыхільнікаў, мы будзем рэагаваць у адпаведнасці з устаноўленымі законам тэрмінамі»*, – заявіў старшыня аблвыканкама.

У гэты час у «Цэнтры гарадскога жыцця» экспануецца выстаўка мастака **Алеся Пушкіна**. Каранік сказаў, што зараз праводзіцца яе юрыдычная ацэнка.

Увечары 23 сакавіка ў Гродне міліцыя затрымала старшыню непрызнанага беларускімі ўладамі Саюза палякаў **Анжаліку Борыс**. Яе толькі ў мінулую нядзелю пераабралі на чарговым з'ездзе на гэтую пасаду. Дарэчы, «Народнай Волі» пасля абрання яе на пасаду старшыні яна сказала, што адчувае вялікую адказнасць за тое, каб захаваць грамадскую арганізацыю.

Нагодай для затрымання стала быццам адміністрацыйная справа за правядзенне альтэрнатыўнага свята «Казюкі», якое СПБ ладзіць штогод. Асудзілі Борыс 24 сакавіка на 15 сутак у закрытым пасяджэнні паводле артыкула 24.23 «Парушэнне парадку арганізацыі ці правядзення масавых мерапрыемстваў».

У Бярозаўцы Лідскага раёна да шэрагу актывістаў з самай раніцы 24 сакавіка прыехалі амапаўцы з пастановай на агляд кватэр. Шукалі тых, хто мог быць датычным да пагроз і абраз сілавікоў і чыноўнікаў. У пастанове аб правядзенні агляду жылля гаварылася, што пагрозы і абразы ўтрымліваюцца ў электронных зваротах, накіраваных у дзяржустановы не толькі да сілавікоў і чыноўнікаў, але і дзеючага прэзідэнта. З гэтай нагоды і канфіскоўвалася камп'ютарная тэхніка і мабільныя тэлефоны.

У сераду некалькі дзясяткаў пенсіянераў пікетавалі Генеральнае консульства Рэспублікі Польшча, а таксама консульства Літоўскай Рэспублікі ў Гродне. У руках яны трымалі плакаты, змест якіх абражаў гэтыя краіны, а таксама актывістаў беларускай апазіцыі, якія знаходзяцца там у вымушанай эміграцыі. Міліцыя і АМАП акцыю не разганялі, мітынгоўцаў здымала дзяржаўнае тэлебачанне.

Дарэчы, пазней некаторыя з гэтых мітынгоўцаў пайшлі да крамы «Адметнасць», дзе прадаецца беларуская сімволіка і нацыянальныя сувеніры. Там паводзілі сябе агрэсіўна, выкрыквалі лозунгі кшталту «нацыская сімволіка». Гаспадары крамы вымушаны былі зачыніць дзверы на ключ, бо баяліся, што тыя могуць у памяшканні паразбіваць вітрыны.

Міхал КАРНЕВІЧ.

ОСТРЫЙ ВЗГЛЯД

Кто в Пинске спровоцировал людей на столкновение с милицией?

23 марта в Бресте началось рассмотрение уголовного дела о столкновении в Пинске 9 августа большой группы граждан с милицией. Обвинения выдвинуты 14 человекам. Все проходят по статье 293 УК, которая предусматривает от трех до восьми лет лишения свободы.

Не будем гадать, какой вердикт вынесет суд. Но в любом случае не обойти стороной такой вопрос: кто спровоцировал людей на столкновение с милицией? Все произошло после того, как участковые избирательные комиссии пошли на явное нарушение закона – после подсчета голосов они не вывесили итоговые протоколы, подтвердив таким образом догадки пинчан, что результаты выборов сфальсифицированы. Поскольку бюллетени после их обработки доставляются в местные органы власти, то народ и двинулся к горисполкому, чтобы все же узнать результаты голосования.

Скажите, почему милиция пошла на разгон граждан? Они, избиратели, ведь требовали от местных властей всего лишь соблюдения законности. Что, трудно было вывесить итоговые протоколы на каждом избирательном участке? В конце концов, не составляло труда при необходимости пересчитать бюллетени в присутствии представителей общественности. А то, как поступили руководители участковых комиссий, только вызвало больше подозрений насчет фальсификаций при подсчете голосов. Понятна роль в этом тех же местных вертикальщиков. Не без их натиска произошло грубое нарушение закона со стороны многих членов избирательных комиссий.

Так, скажите, кого нужно привлекать к ответственности – тех, кто отстаивал справедливость, или тех, кто совершил преступление, проигнорировав требование Избирательного кодекса? Пинчане не брали штурмом горисполком, не поджигали помещения, в которых размещались участковые комиссии, не применяли насилие к их членам, как и к руководителям местной власти. Столкновение с милицией – это ответная реакция на ее неправомерные действия по отношению к участникам мирного протеста. Зачем тогда это судилище?

Если кто-то в верхних эшелонах власти думает, что таким образом можно «навести порядок» в стране, то, я уверен, это не приведет к положительному результату. Общественность требует одного – справедливости. Результаты президентских выборов сфальсифицированы не только в Пинске, а потому необходимо, не откладывая, провести новые, с соблюдением всех демократических норм.

Никита ПАХОЛЬЧУК,
гражданин Республики Беларусь.

SOS!

Дзяржаўная знешняя запазычанасць дасягнула гістарычнага максімуму – больш за

18 МІЛЬЯРДАЎ ДОЛАРАЎ.

Валавая запазычанасць наогул складае больш за

42 МІЛЬЯРДЫ ДОЛАРАЎ.

Як адхіліць пагрозу дэфолту – найважнейшая задача беларускага ўрада.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Ды тут і сляпому ўсё зразумела…

Калі не памыляюся, толькі за дзень да пачатку суда над доктарам Арцёмам Сарокіным і журналісткай Кацярынай Барысевіч Генеральная пракуратура аб'явіла, што заведзена крымінальная справа па факце смерці Рамана Бандарэнкі. Што ж, хоць са спазненнем, але як быццам зроблены нейкі крок у расследаванні гібелі маладога чалавека.

На што я, як, мабыць, і многія іншыя, звярнуў увагу, знаёмячыся з доўгачаканым прэс-рэлізам? На такую трактоўку (даю без перакладу): "Генеральная прокуратура возбудила уголовное дело по ч.3 ст.147 УК по факту умышленного причинения тяжелого телесного повреждения, повлекшего по неосторожности смерть Бондаренко Романа Игоревича. Причастность сотрудников органов внутренних дел к причинению Бондаренко Р.И. телесных повреждений не установлена». Выходзіць, міліцыя не вінавата ў гібелі Рамана. У пастарунак Цэнтральнага раёна г.Мінска ён быў дастаўлены пасля таго, як атрымаў моцную траўму.

У сеціве круціцца ролік, кадры якога, у прынцыпе, праліваюць святло на тое, што адбылося вечарам 11 лістапада мінулага года ў адным з двароў так званай Плошчы Перамен. Мужчыны, падобныя на беларускага хакеіста і бізнесмена **Дзмітрыя Баскава** і кікбаксёра **Дзмітрыя Шакуту**, спачатку прымянілі фізічную сілу да Рамана, а потым зацягнулі яго ў мікрааўтобус і разам з пацярпелым зніклі ў невядомым накірунку. Следчыя, мабыць, маюць ужо ўсю карціну трагічнага злачынства. Толькі чамусьці не ўзгадваецца, на якой стадыі знаходзіцца расследаванне, ці хутка справа будзе накіравана ў суд.

Як вядома, тыя, каго грамадскасць падазрае ў забойстве Рамана Бандарэнкі, ходзяць на свабодзе. У той час, калі ўдзельнікаў мірных пратэстных акцый, выкліканых беспрэцэдэнтнымі фальсіфікацыямі вынікаў галасавання на прэзідэнцкіх выбарах, кідаюць за краты яшчэ да суда. І пры гэтым кіраўніцтва Генпракуратуры сцвярджае, што ў краіне ўсё робіцца па законе! Ды тут і сляпому ўсё зразумела.

Андрэй ВОЙЦІКАЎ.

КРИМИНАЛ

Пензенского губернатора задержали за взятку в 30 миллионов

До задержания у чиновника и его сыновей провели обыски. **Иван Белозерцев** предположительно причастен к заключению госконтрактов с компаниями, которым он покровительствовал.

Уголовное дело также возбуждено в отношении **Бориса Шпигеля**, возглавляющего группу фармацевтических компаний «Биотэк».

По данным следствия, Белозерцев получал взятки от Шпигеля, его супруги и директора ОАО «Фармация» **Антона Колоскова** в период с января по сентябрь 2020 года. Как установили следователи, за взятки «Биотэк» получал преимущества при заключении госконтрактов и закупок из бюджета для учреждений здравоохранения области. В ближайшее время задержанным будет предъявлено обвинение.

Всего были задержаны шесть человек.

Борис Шпигель, как известно, в недавнем прошлом был тестем певца Николая Баскова. Бизнесмен также являлся первым продюсером народного артиста России. Дочь бизнесмена Светлана была замужем за певцом, а в 2006 году у пары родился сын.

Ивана Белозерцева президент России Владимир Путин назначил исполняющим обязанности губернатора Пензенской области в связи с истечением срока полномочий действующего главы региона Василия Бочкарева 25 мая 2015 года. В сентябре 2015 года Белозерцев был избран губернатором Пензенской области. До назначения на этот пост Белозерцев работал председателем Законодательного собрания региона.

23 марта Путин подписал указ об отставке губернатора Пензенской области Ивана Белозерцева «в связи с утратой доверия».

ТАМ, ЗА ОКЕАНОМ

В США хотят запретить огнестрельное оружие

Президент США **Джо Байден** призвал Конгресс активизировать усилия, чтобы запретить или ужесточить контроль над огнестрельным оружием.

«Я не хочу ждать ни минуты, ни часа, прежде чем предпринять меры для спасения жизней. Я призываю коллег в Палате представителей и Сенате к активным действиям», – заявил политик. Байден также призвал вновь запретить «штурмовое» оружие с магазинами большой емкости. По его мнению, это один из лучших способов для предотвращения насилия.

«Как ваш президент, я обещаю, что очищу улицы от этих орудий войны», – заключил Байден.

Предложение американского лидера прозвучало на фоне трагедии в Колорадо, которая стала вторым случаем массовой стрельбы в США за одну неделю. В результате первого происшествия погибли десять человек, в результате второго – стрельба случилась в Атланте, штат Джорджия – жертвами стали восемь человек.

Многочисленные случаи массовой стрельбы в США всё еще не привели к принятию закона о контроле над использованием оружия. *Reuters* указывает, что во многом это происходит из-за оппозиции республиканцев в Конгрессе. Право на ношение оружия закреплено во Второй поправке к Конституции США, и многие американцы дорожат им.

При этом, по данным опросов, около 70 процентов американцев поддерживают введение строгих ограничений на ношение оружия.

ОБРАЗ ЖИЗНИ

Виндзоры на содержании

Кто оплачивает расходы королевской семьи на самом деле

Королевская семья Британии не зарабатывает на жизнь так, как простые смертные. Но источников дохода у нее довольно много. Давай разбираться!

Основные доходы

Многие считают, что все расходы Виндзоров оплачивают британцы из собственного кармана. Это не так. Большая часть дополнительного дохода королевской семьи поступает от различных земельных владений, а также от коллекций произведений искусства, драгоценных камней и других предметов роскоши.

Теперь самое интересное. Королева Елизавета ежегодно получает от налогоплательщиков сумму, которую называют Sovereign Grant – суверенный грант. Кто-то может возмутиться: содержание королевской семьи ложится на плечи британских налогоплательщиков! Но механизм финансирования сложнее, чем кажется на первый взгляд.

Семья отдает все свои доходы правительству, которое возвращает ей 25% от этих средств. Владения короны – это множество объектов недвижимости (и не только) по всей стране. Ежегодная прибыль от их использования оценивается примерно в 350 миллионов фунтов стерлингов (около 1,26 миллиарда белорусских рублей), и четверть этих денег дает возможность старшим членам семьи выполнять свои государственные обязанности.

Суверенный грант покрывает все основные расходы: содержание Букингемского дворца и других поместий, зарплата сотрудников, поездки семьи.

Скромное обаяние аристократии.

Королевская семья.

Другие источники

Официальные церемонии и приемы финансируются не из средств суверенного гранта. У королевы есть Privy Purse – «тайный кошелек». Большая часть денег поступает в него из герцогства Ланкастер, где расположено несколько объектов недвижимости, которые также принадлежат королевской семье. В 2018 году поступления из этого источника составили около 22 миллионов фунтов (почти 80 миллионов рублей).

Часть этих денег, кстати, отходит младшим детям Елизаветы II – принцессе Анне, принцам Эндрю и Эдварду.

У принца Чарльза тоже есть свой «кошелек» – доходы от собственности в герцогстве Корнуолл, и ими он тоже делится с сестрой и братьями. Речь идет о сумме около 20 миллионов фунтов (72 миллиона рублей) в год. Из этого источника финансируются расходы принца Уильяма и Кейт Миддлтон, а в прошлом – принца Гарри и Меган Маркл. Впрочем, некоторые приближенные к королевской семье источники считают, что Чарльз до сих пор поддерживает своего младшего сына и его семью.

Сколько они стоят?

Общее состояние королевской семьи оценивается примерно в 75 миллиардов фунтов стерлингов (270 миллиардов белорусских рублей). Эта огромная цифра включает в себя всю собственность, товары и услуги, связанные с королевской, в том числе туризм, моду и т.д.

В британскую казну поступает около 1,5 миллиарда фунтов (5,4 миллиарда рублей) в год – это доходы от «бренда» королевской семьи. Немало! Британским налогоплательщикам не на что жаловаться: семья может обеспечить себя сама.

Вита ЗОРИНА. *(Cosmopoliten)*

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТЬ

Самая большая в мире картина продана за 62 миллиона долларов

Вырученные деньги отданы на реализацию программ для детей.

Самая большая в мире картина на холсте была продана на аукционе в Дубае за 62 миллиона долларов, что сделало ее одним из самых дорогих произведений искусства, когда-либо ушедших с молотка.

Живописный холст *«Путешествие человечества»* британского художника **Саши Джафри** был создан в бальном зале отеля Atlantis The Palm в Дубае. Его размер примерно равен площади четырех баскетбольных площадок (по регламенту НБА).

На написание картины ушло семь месяцев. Она выполнена абстрактными мазками и капельной росписью в стиле, который Джафри называет «магическим реализмом». Работа была создана, чтобы собрать деньги для детей, пострадавших от пандемии COVID-19.

Изначально Джафри намеревался продавать панели по отдельности в надежде заработать в общей сложности 30 миллионов долларов, но дубайский бизнесмен **Андре Абдун** предложил вдвое больше, чтобы купить их все.

«Путешествие человечества» было внесено в Книгу рекордов Гиннесса как самое большое в мире художественное полотно, а Саша Джафри вошел в число самых дорогих ныне живущих художников в мире.

Выручка от продажи картины будет передана в фонды ЮНИСЕФ, ЮНЕСКО, The Global Gift Foundation и Dubai Cares для программ, связанных с образованием детей, здравоохранением и цифровой связью.

НА ЗАМЕТКУ

Сладости для завтрака

Врач-диетолог, кандидат медицинских наук, доцент медицинского факультета Санкт-Петербургского государственного университета ***Андрей Бобровский*** *перечислил сладкие продукты, которые необходимо употреблять на завтрак.*

Эксперт напомнил, что важно различать естественные и добавленные сахара. По его словам, сахар во фруктах, ягодах и овощах влияет на организм иначе, нежели подсластитель, добавленный искусственным путем.

– Если в конце или в процессе приема пищи вы будете есть сахар естественный, а это в первую очередь фрукты и ягоды, то это можно, нужно и безвредно для организма при условии адекватных доз. Но, если сахар добавленный, это вредно. Пару конфет съесть можно при условии, что вы сможете вовремя остановиться, – сказал врач-диетолог.

Специалист не рекомендует завтракать только сахаросодержащими продуктами, так как они не дают насыщения.

– Несмотря на наличие клетчатки, организму для полноценной сытости требуется еще и жир, и белок, – объяснил он.

Бобровский описал идеальный завтрак: половину тарелки должны занимать овощи и фрукты, четверть – зерновые, в частности каша, любой гарнир, хлеб, а остальную часть следует отводить мясным или белковым блюдам.

ЭКОНОМИЯ

Как купить билеты в Дубай в разы дешевле

Российским туристам, желающим отдохнуть в Объединенных Арабских Эмиратах (ОАЭ), рассказали о способе сэкономить при покупке билетов в страну на период майских праздников. Соответствующей информацией поделились эксперты *TourDom.ru*.

Речь идет о полете по маршруту Москва–Дубай на праздничные и послепраздничные дни.

Как заметили авторы материала, путешествие стыковочным рейсом авиакомпании Turkish Airlines окажется в 2–3 раза дешевле, чем прямой перелет. Однако отдыхающим следует учитывать, что время пересадки в зависимости от рейса может составлять от часа до суток.

К примеру, если отправиться в отпуск на неделю с 27 апреля по 4 мая, билет туда-обратно с включенным багажным местом для чемодана весом 30 килограммов будет стоить 26 тысяч рублей. При этом пересадка во время перелета в ОАЭ составит более девяти часов (общее время в пути – 17 часов), обратная дорога займет чуть более восьми часов.

Для сравнения: билеты на прямой рейс по указанному направлению на эти же даты предлагаются в три раза дороже – за 84.400 рублей.

17 марта сообщалось, что российская стюардесса рассказала об отдыхе в ОАЭ и предупредила туристов, вылетающих в Дубай в апреле, об одной важной особенности. Так, в период с 13 апреля по 12 мая в стране начинается священный для мусульман месяц Рамадан, когда они соблюдают обязательный пост, в частности подразумевается полный отказ от еды и питья от рассвета до заката и другие ограничения.

СІТУАЦЫЯ

Ганна сумуе па Слоніме

*Удава заснавальніка і цяперашні галоўны рэдактар незалежнага выдання «Газета Слонімская» **Ганна Валадашчук** праходзіла сведкай па двух крымінальных артыкулах.*

Ператрусы ў «Газеце Слонімскай» і ў кватэры яе выдаўца адбыліся 9 лістапада мінулага года. Тады з дома Ганны забралі два камп'ютары, sim-карты, флэш-накапляльнікі, з рэдакцыі – камп'ютары журналістаў, бухгалтэрыі і рэкламнага аддзела. Работа рэдакцыі была паралізавана, выхад газеты давялося прыпыніць.

Следчы, які дапытваў Ганну, патлумачыў, што ўзбуджана крымінальная справа па двух артыкулах – 188 і 369 за паклёп і абразу ў тэлеграм-канале «Слонім для жыцця», а яна, маўляў, праходзіць па справе ў якасці сведкі.

– Праўда, ён тут жа намякнуў, што ад сведкі да падазраванага – паўкроку, – распавядае жанчына. – *А таму мы з сынам адразу вырашылі з'ехаць, каб не рызыкаваць.*

З'язджаць было няпроста, паколькі даводзілася пакідаць усё, што было зроблена за жыццё. Супрацоўнікаў газеты вымушаны былі адправіць у адпачынак без захавання заробку. Журналісты працягваюць толькі працаваць над аднаўленнем сайта.

Ганна Валадашчук і яе сын Яўген зараз знаходзяцца ў Польшчы.

Усю тэхніку вярнулі

Усю адабраную тэхніку, як расказаў мне адвакат Ганны Валадашчук, накіравалі на экспертызу ў Гродна. 12 лютага частку вярнулі, а астатнюю адправілі на экспертызу ў Мінск.

І вось нядаўна следчы сказаў даверанай асобе Валадашчук, што ў камп'ютарах нічога не знайшлі, што было б звязана са здзейсненым злачынствам. 19 сакавіка з Мінска вярнулі астатнюю тэхніку.

– Следчы сказаў, што мы можам вяртацца на радзіму і працягваць працаваць, – кажа спадарыня Ганна. *– Але мы чакаем, пакуль з ім сустрэнецца наш адвакат і аб усім пагаворыць дэталёва, і толькі потым прымем рашэнне.*

«Хвалюемся за нашага супрацоўніка»

22 сакавіка ў 11 гадзін уласны карэспандэнт «Газеты Слонімскай» у Мастах **Язэп Палубятка** пайшоў на допыт у міліцыю. Дамоў у гэты дзень ён не вярнуўся, а на наступны стала вядома, што ён у ізалятары. Ніякай больш падрабязнай інфармацыі нават родным міліцыя не прадставіла.

Спадарыня Ганна кажа, што ўважліва назірае за падзеямі ў Беларусі і асабліва за арыштам іх карэспандэнта з Мастоў. Яна праводзіць паралель з тым, як разгортваліся падзеі ў газеце ў лістападзе: таксама забралі ўсю тэхніку, правялі ператрус і высунулі абвінавачанне, звязанае з тэлеграм-каналам.

– Сітуацыя амаль ідэнтычная, і гэта сведчыць аб пераследзе журналістаў «Газеты Слонімскай», – упэўнена мая суразмоўца.

Яшчэ адна дэталь, на якую звяртае ўвагу Валадашчук: Язэп Палубятка быў членам Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада), лідара якой Ігара Барысава днямі затрымалі і змясцілі ў турму.

– Улады імкнуцца закруціць усе магчымыя гайкі, – лічыць спадарыня Ганна.

Яна распавяла, што вельмі сумуе па Слоніме, па родных, блізкіх, па калектыве і па працы.

– Нам тут таксама няпроста, – прасіла перадаць Ганна ўсім, хто яе чакае, *– але мы верым, што хутка зможам вярнуцца ў новую Беларусь.*

Міхал КАРНЕВІЧ.

ДА ЎВАГІ!

Абноўлены Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях

З 1 сакавіка ў Беларусі дзейнічае абноўлены Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях. Ён утрымлівае шэраг новаўвядзенняў…

Павысілі штрафы і тэрмін адміністрацыйнага арышту за несанкцыянаваныя акцыі

Істотныя змены ўнеслі ў вядомы артыкул 23.34 (цяпер гэта артыкул 24.23 КаАП). Чыноўнікі зрабілі больш жорсткай адказнасць за ўдзел у несанкцыянаваных масавых мерапрыемствах, прыкметна паднялі штрафы і тэрміны адміністрацыйнага арышту.

Так, максімальны памер штрафу па гэтым артыкуле павялічылі з 30 да 100 базавых велічынь (з 870 да 2900 рублёў). Пры прыцягненні па гэтым артыкуле паўторна змогуць аштрафаваць на суму да 200 базавых велічынь, або 5800 рублёў (было – 50 базавых, або 1450 рублёў).

У абноўленым КаАП максімальны тэрмін адміністрацыйнага арышту за ўдзел у несанкцыянаваных масавых мерапрыемствах, гэта значыць за адно правапарушэнне, па-ранейшаму складае 15 сутак. А вось за паўторны на працягу года ўдзел у несанкцыянаваным масавым мерапрыемстве пагражае ад 15 да 30 сутак. Пры гэтым 30 сутак – максімальна магчымы тэрмін адміністрацыйнага арышту, нават калі здзейснена адразу некалькі правапарушэнняў (раней было 25 сутак).

Яшчэ адно змяненне – раней пры ўдзеле ў незаконным масавым мерапрыемстве можна было атрымаць папярэджанне, цяпер такая мера з КаАП выключана як мера адміністрацыйнага спагнання. Пры гэтым увялі новы від адміністрацыйнага спагнання – грамадскія працы.

У тэрмін адміністрацыйнага арышту па-ранейшаму будуць залічваць тэрмін затрымання.

Якія штрафы будуць за забароненыя сцягі і сімвалы

З уступленнем у сілу змен могуць караць і за *«незаконнае выкарыстанне і выраб сцягоў і сімвалаў»* (артыкул 24.26). За *«выкарыстанне забароненых заканадаўчымі актамі сцягоў, вымпелаў, плакатаў, эмблем або сімвалаў, а таксама выраб такіх сцягоў, вымпелаў, плакатаў, эмблем або знакаў з мэтай іх распаўсюду»* – штраф ад 5 да 20 базавых велічынь (ад 145 да 580 рублёў), на індывідуальнага прадпрымальніка – ад 10 да 40 базавых велічынь, на юрыдычную асобу – ад 20 да 60 базавых велічынь.

БЧБ-сімволіка сёння не забаронена заканадаўчымі актамі.

У новым КаАП з'явіўся падзел правапарушэнняў у залежнасці ад характару і ступені грамадскай шкоднасці: адміністрацыйныя праступкі, значныя адміністрацыйныя правапарушэнні, грубыя адміністрацыйныя правапарушэнні. У залежнасці ад катэгорыі вызначацца не толькі пакаранне, але і тэрміны пагашэння адміністрацыйнай адказнасці: праступак – з дня выканання пастановы (да прыкладу, аплаты штрафу), значнае правапарушэнне – праз шэсць месяцаў, грубае правапарушэнне – праз год. Раней па ўсіх правапарушэннях быў устаноўлены адзін тэрмін – год, а гэта ўплывае на пакаранне ў выпадку паўторнага парушэння КаАП.

Эксперты раней адзначалі, што з 1 сакавіка павінны быць спынены справы аб адміністрацыйных правапарушэннях, паводле якіх, згодна з новай рэдакцыяй КаАП, скончыліся тэрміны накладання адміністрацыйных спагнанняў.

Як будуць адпраўляць на грамадскія працы

Грамадскія працы нароўні са штрафамі і адміністрацыйнымі арыштамі будуць ужываць як асноўнае адміністрацыйнае спагнанне. Такія працы прадугледжваюць выкананне ў вольны ад асноўнай працы, службы або вучобы час бясплатных работ, якія накіраваны «на дасягненне грамадска карысных мэтаў».

Грамадскія працы ўстанаўліваюцца на тэрмін ад 8 да 60 гадзін, іх можна выконваць не больш за 4 гадзіны ў дзень. Гэта значыць, яны могуць заняць ад 2 да 15 дзён.

Пры гэтым ёсць важны нюанс – на такія працы могуць адправіць толькі са згоды самога чалавека, які здзейсніў адміністрацыйнае правапарушэнне. На такія працы не могуць накіраваць пенсіянераў, непаўналетніх, цяжарных, дэкрэтніц, людзей з інваліднасцю І і ІІ груп, замежнікаў, сілавікоў.

За непадпарадкаванне таксама будуць караць па-новаму

У абноўленым КаАП значна ўзмоцнена адказнасць за непадпарадкаванне законнаму распараджэнню ці патрабаванню службовай асобы пры выкананні ім службовых паўнамоцтваў (у новым КаАП гэта артыкул 24.3).

Так, за непадпарадкаванне супрацоўніку міліцыі, напрыклад за адмову праехаць у РУУС для дачы тлумачэнняў альбо высвятлення асобы, максімальны штраф павялічылі з 50 да 100 базавых велічынь (з 1450 да 2900 рублёў). Максімальны тэрмін адміністрацыйнага арышту застаўся ранейшым – да 15 сутак. Пры гэтым за такое парушэнне ўвялі пакаранне ў выглядзе грамадскіх работ.

Бацькоў будуць штрафаваць за ўдзел дзяцей у несанкцыянаваных акцыях

У КаАП ўнеслі дадатак, які тычыцца адказнасці за ўцягванне непаўналетніх на ўдзел у сходзе, мітынгу, вулічным шэсці, дэманстрацыі, пікетаванні, іншым масавым мерапрыемстве, якое праводзіцца з парушэннем. Прасцей кажучы, бацькоў будуць караць за ўдзел іх дзяцей у несанкцыянаваных мерапрыемствах.

За такое парушэнне прадугледжаны штраф ад 5 да 30 базавых велічынь – ад 145 да 870 рублёў.

За абразу службовай асобы можна атрымаць штраф да 5800 рублёў

Абноўлены КаАП прадугледжвае за абразу штраф да 30 базавых (да 870 рублёў). Раней было да 20 базавых (да 580 рублёў).

За абразу ў публічным выступленні, СМІ, інтэрнэце можна атрымаць штраф ад 10 да 200 базавых велічынь (ад 290 да 5800 рублёў), або грамадскія працы, або адміністрацыйны арышт. Для юрыдычных асоб прадугледжаны за гэта штраф ад 30 да 200 базавых – ад 870 да 5800 рублёў.

Пры гэтым за абразу службовай асобы пры выкананні ёй службовых паўнамоцтваў можна атрымаць штраф ад 20 да 30 базавых (ад 290 да 870 рублёў). А калі гэта зрабіць у публічным выступленні, СМІ, інтэрнэце, штраф будзе ад 10 да 200 базавых велічынь, або грамадскія працы, або адміністрацыйны арышт, а для юрыдычных асоб – штраф ад 30 да 200 базавых.

Раней за абразу службовай асобы прадугледжваўся толькі штраф да 50 базавых велічынь.

За сігнал могуць пазбавіць правоў. Што змянілася для кіроўцаў

Абноўлены КаАП сярод іншага ўтрымлівае новаўвядзенні і для кіроўцаў: ёсць выпадкі, калі адказнасць стала больш жорсткай, але ёсць і пункты, па якіх пакаранне стала больш ліберальным. Напрыклад, у некаторых выпадках кіроўцы змогуць не плаціць штраф, а абысціся папярэджаннем.

Вось у кароткім выглядзе некаторыя важныя навіны для кіроўцаў.

• Зрабілі больш жорсткім пакаранне за наўмыснае блакіраванне дарог – штраф можа быць ад 6 да 50 базавых (было – ад 6 да 10 базавых). Такі ж штраф прапісалі і для кіроўцаў за блакіраванне дарог у месцах правядзення масавых мерапрыемстваў або за стварэнне аварыйнай абстаноўкі (за гэта парушэнне могуць таксама пазбавіць правоў ад года да двух гадоў). Гэта прапісана ў артыкуле 18.1 КаАП.

• Кіроўцаў, якія парушае правілы карыстання гукавымі сігналамі, могуць пакараць штрафам да трох базавых (87 рублёў), а калі падаць сігнал у месцах правядзення масавых мерапрыемстваў, то штраф можа быць да 10 базавых з пазбаўленнем правоў на тэрмін да года або без пазбаўлення (артыкул 18.13 КаАП).

• Кіроўцаў закране таксама такое новаўвядзенне ў КаАП, як вызваленне ад адміністрацыйнай адказнасці з дапамогай папярэджання (артыкул 8.3). Гаворка ідзе аб нязначных парушэннях. Каб пазбегнуць штрафу, трэба выканаць дзве ўмовы: кіроўца павінен быць згодны з правапарушэннем і да гэтага на працягу года такога ж правапарушэння ён не здзяйсняў. Да прыкладу, на няпройдзены тэхагляд або размову па тэлефоне гэта навіна будзе распаўсюджвацца, а на парушэнне хуткаснага рэжыму – не.

• Выраслі максімальныя штрафы для ліхачоў.

• Увялі сістэму градацыі ап'янення для кіроўцаў.

Пра штрафы за разгалошванне персанальных звестак

У абноўленым КаАП з'явіўся артыкул 23.7, які вызначае адказнасць за парушэнне заканадаўства аб абароне персанальных звестак. Эксперты раней тлумачылі, што адміністрацыйная адказнасць па дадзеным артыкуле можа быць накладзена як па патрабаванні пацярпелага, так і без яго патрабавання (па ініцыятыве праваахоўных органаў). Пратаколы будуць складаць у міліцыі, справы будуць разглядаць у судзе.

Раней былі два выпадкі, калі маглі прыцягнуць да адказнасці за парушэнні ў сферы персанальных дадзеных: разгалошванне персанальных звестак асобай, якой персанальныя звесткі вядомы ў сувязі з яе прафесійнай або службовай дзейнасцю, а таксама парушэнне правілаў абароны інфармацыі.

Што прапісалі ў КаАП па СМІ і інтэрнэт-рэсурсах

Істотнае змяненне зазнаў артыкул аб парушэнні заканадаўства аб сродках масавай інфармацыі і інтэрнэт-рэсурсах (артыкул 23.5 КаАП). Прадугледжана, да прыкладу, адказнасць уладальніка інтэрнэт-рэсурсу, не зарэгістраванага ў якасці сеткавага выдання, за інфармацыю, распаўсюджванне якой забаронена ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі (да прыкладу з тэлеграм-канала, які прызнаны экстрэмісцкім, адзначаў раней эксперт) – штраф да 20 базавых, а на юрыдычную асобу – да 100 базавых.

Што тычыцца СМІ, то таксама ўведзена адказнасць за атрыманне замежнай дапамогі, а таксама ад ананімных крыніц для фінансавання сродкаў масавай інфармацыі. За гэта прадугледжаны штраф да 50 базавых з канфіскацыяй атрыманых сродкаў і (або) іншай маёмасці.

Змены па ўзносах у ФСАН

Ад 1 сакавіка ўвялі новаўвядзенні таксама па ўнёсках у Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва – абавязковых страхавых і на прафесійнае пенсіённае страхаванне. Змены тычацца адказнасці за парушэнні па выплаце гэтых унёскаў.

Да прыкладу, чыноўнікі перагледзелі адказнасць за нявыплату або няпоўную выплату гэтых унёскаў у бюджэт фонду. З 1 сакавіка для наймальнікаў (гаворка не толькі пра арганізацыі, але і індывідуальных прадпрымальнікаў і фізічных асоб, якія даюць працу па працоўных і грамадзянска-прававых дамовах) падымуць «столь» па нявыплаце ўнёскаў у ФСАН, пры якіх даюць штрафы, – з 10 да 20 базавых велічынь (з 290 да 580 рублёў). Калі перавысіць гэтую суму, то «свеціць» штраф ад 2 да 20 базавых велічынь (ад 58 да 580 рублёў). Прасцей кажучы, калі наймальнік не заплаціць своечасова ў бюджэт ФСАН унёскі за сваіх работнікаў больш як 580 рублёў, то ён можа атрымаць штраф.

Таксама ўдакладнілі, каго могуць прыцягваць да адміністрацыйнай адказнасці за даўгі перад фондам.

Якія новаўвядзенні па валютным заканадаўстве

У новай рэдакцыі КаАП таксама ёсць змены ў частцы парушэнняў валютнага заканадаўства. Да прыкладу, з 1 сакавіка змянілі тэрміны накладання адміністрацыйнага спагнання і прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці за ўчыненне правапарушэння ў сферы валютнага рэгулявання. Да 1 сакавіка гэты тэрмін складае 3 гады з дня здзяйснення і 6 месяцаў з дня выяўлення адміністрацыйнага правапарушэння (як для фізічных, так і для юрыдычных асоб).

Цяпер тэрміны дыферэнцыруюцца ў залежнасці ад таго, хто здзейсніў правапарушэнне. Калі фізасоба, то спагнанне накладаецца не пазней за 2 месяцы з дня здзяйснення, а калі правапарушэнне доўжыцца – з дня выяўлення/спынення (калі правапарушэнне выяўлена пасля яго спынення). Калі ж правапарушэнне здзейсніў ІП (калі яно звязана з прадпрымальніцкай дзейнасцю) або юрыдычная асоба – не пазней за 3 гады з дня здзяйснення адміністрацыйнага правапарушэння і 6 месяцаў з дня яго выяўлення.

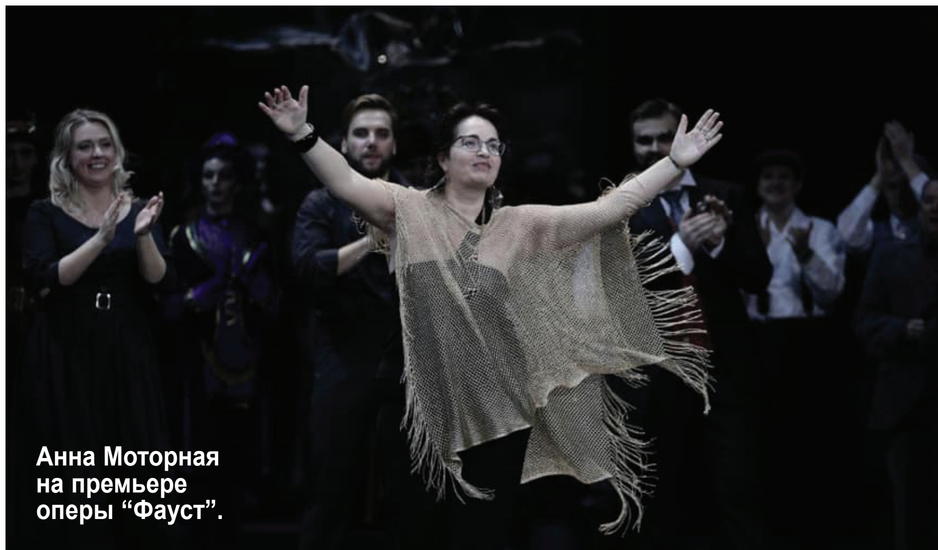
(NN.by)

ЗАКУЛИСЬЕ

«Мы должны создать такой национальный спектакль, которым будет гордиться Беларусь»

Большой театр приступил к постановке оперы Владимира Солтана «Дикая охота короля Стаха».

Целый год в Большом театре не было пресс-конференций. И вот наконец, пока третья волна ковида не накрыла нас с головой и не сковала страхом наши передвижения по театрам столицы, Большой собрал журналистский народ на встречу с руководством, режиссерами и артистами. У труппы накопилось столько новостей, столько планов! А у белорусской публики, по всем приметам, – нерастраченное из-за немыслимых препятствий, выпавших на нашу долю за последний год, и острое желание изысканного культурного досуга.

Анна Моторная на премьере оперы "Фауст".

Это, кстати, подтвердил цифрами генеральный директор **Александр Евгеньевич Петрович**. До ковида зал Большого театра продавался на 97 процентов. К декабрю 2020 года эта цифра упала до 20–30 процентов. Сейчас опять наблюдается рост зрительской активности: балетные спектакли продаются почти стопроцентно, опера – меньше, так как жанр не массовый, трудный, но продажи все равно поднялись. А на некоторые спектакли – особенно заметно. Например, на гениальную оперу Ш.Гуно «Фауст» в роскошной постановке молодого белорусского режиссера **Анны Моторной** (чему я была сама свидетелем несколько дней назад, причем в зале заметно преобладал молодой народ).

В прошлом году пандемия заставила труппу два раза уходить на краткосрочный карантин. Тем не менее за этот «проклятый» период театр все-таки смог поставить шесть новых спектаклей: уже упомянутая мной опера «Фауст», а также «Виллисы. Фатум». Для детей – «Кошкин дом» и «Пиноккио». Были и премьеры балетов – «Пер Гюнт» и «Щелкунчик». Но с гораздо большим удовольствием, как мне показалось, художественный руководитель театра **Валентин Николаевич Елизарьев** рассказал о будущем, о планах Большого театра. Прежде всего о том, что конец сезона ознаменуется постановкой национальной оперы Владимира Солтана «Дикая охота короля Стаха». Ее создание доверили дирижеру **Андрею Иванову** и режиссеру Анне Моторной – на нее вообще, как я понимаю, возлагаются сейчас большие надежды. Анна блестяще справилась с «Фаустом» – и это подтверждают профессионалы, поэтому «Дикая охота», посчитало руководство, ей тоже по плечу. Сама Анна при всей романтичности творческой натуры, человек явно с твердым, волевым характером. Она не тушуясь сказала:

– Мы должны создать такой национальный спектакль, которым будет гордиться Беларусь *(от этих ее слов лично у меня защипало глаза. – **Авт.**)*. Композитор оперы, либреттист, а тем более автор первоисточника – большой белорусский писатель Владимир Короткевич – заслуживают нашего безусловного внимания. «Дикая охота» – родной нам материал! И пока не могу вам сказать, какой будет новая постановка, единственное – сейчас мы все, от декоратора, художника, режиссера до дирижера и знаменитых солистов, вслушиваемся, вдумываемся, вгрызаемся в материал оперы. И я очень надеюсь, что у нас всё получится.

Нельзя не напомнить, что первый раз опера Владимира Солтана была поставлена в Большом театре в 1989 году на волне белорусского возрождения. В середине 1990-х спектакль даже был показан под открытым небом в декорациях Троицкого предместья столицы, и этот факт, конечно, успел обрасти мифами и легендами. «Дикая охота» шла с бесконечными аншлагами, долго жила в репертуаре театра, а творческая группа постановщиков была отмечена Государственной премией БССР.

Премьера новой постановки намечена на 11 и 12 июля.

В следующем сезоне планируются также премьеры великолепной оперы «Самсон и Далила» Камиля Сен-Санса и балета «Идиот» по мотивам романа Ф.Достоевского на музыку П.Чайковского. Дирижером оперы будет человек с безупречным музыкальным вкусом **Дмитрий Матвиенко**, а режиссером назначена выдающаяся солистка **Оксана Волкова**, которая твердо торит новую для себя стезю постановщика спектаклей. В прошлом году в Белорусской академии музыки она получила второе высшее образование – режиссера. Ее дипломный спектакль «Виллисы. Фатум» – стильный, изысканный – по-моему, украсил афишу Большого театра.

Новый балет «Идиот» поставит хореограф **Ольга Костель**. От нее, талантливого создателя балета «Анна Каренина», мы тоже ждем шедевра.

Также Валентин Елизарьев рассказал, какие гастроли могут случиться (тьфу-тьфу, постучим по дереву) у труппы в этом году: Франция, Бельгия, Нидерланды, Германия... Театр ждут в Европе с балетной классикой, в том числе с «Лебединым озером», новую постановку которого (на основе хореографии выдающихся мастеров XIX–XX веков Льва Иванова, Мариуса Петипа, Александра Горского, Асафа Мессерера) готовит сейчас сам прославленный хореограф – народный артист В.Н.Елизарьев. Премьеру мы увидим 15 мая.

А до этого дня (конкретнее – 25 апреля) в Большом театре состоится концерт, посвященный 35-летию со дня Чернобыльской трагедии. Будет исполнено гениальное произведение Дж.Верди «Реквием». Солистами выступят лучшие белорусские певцы, известные далеко за пределами нашей республики, – **Надежда Кучер**, **Павел Петров**, **Александр Рославец**. Можно сказать, что только благодаря ковиду (да, такой страшный парадокс) они находятся сейчас в Минске. Правда, наш уникальный бас Александр Рославец всё же должен приехать из Германии. А из Санкт-Петербурга приглашена солистка Мариинского театра **Екатерина Семенчук**, блистательное меццо-сопрано, певица из высшей оперной лиги. Не услышать этот ансамбль было бы страшной ошибкой. Так что берегите свое здоровье и приходите в Большой театр.

Елена МОЛОЧКО.

АДКРЫТЫМ ТЭКСТАМ

Ігар БАНЦЭР:

«Наступствы могуць быць непрадказальныя...»

Рок-музыкант з Гродна, які 16 сутак трымаў у ізалятары сухую галадоўку, распавёў «Народнай Волі» пра падараванае здароўе, сваю крымінальную справу і бліжэйшыя перспектывы.

Нагадаем, што **Ігара Банцэра** затрымалі па крымінальнай справе аб хуліганстве – за тое, што ён танцаваў перад міліцыяй без штаноў.

3 сакавіка суд Ленінскага раёна Гродна пачаў разглядаць справу Ігара Банцэра, і на працэсе ён заявіў, што ў знак пратэсту распачынае сухую галадоўку, якую працягваў 16 сутак.

У выніку Банцэру прысудзілі 1,5 года «хіміі», і на час апеляцыі ён выйшаў на свабоду.

– Пасля галадоўкі са здароўем, мякка кажучы, не вельмі, – *кажа Ігар.* – Дрэнныя аналізы, млявасць, з 3 сакавіка практычна не быў «на гаршку». На наступным тыдні пайду да гастраэнтэролага, бо зараз пачуваюся, скажам так, дастаткова непрыемна. Пакуль прымаю толькі сокі, электраліты, паступова буду пераходзіць на кашы.

Зрэшты, было з самага пачатку зразумела, што сухая галадоўка нічога добрага не прынясе. І ў фізічным плане, і ў маральным.

Таму выходжу паціху з гэтага стану, але вельмі павольна. Хочацца скакаць, але даводзіцца ляжаць на канапе, бо сіл няма. Нават не ведаю, як паеду на тую самую «хімію».

– Што кажуць урачы пра наступствы галадоўкі?

– Па вялікім рахунку патрэбна было б легчы ў бальніцу, рэгулярна рабіць кропельніцы і быць пад наглядам урачоў. Але баюся, каб там мяне не падхапіць каранавірус.

Як ужо казаў: аналізы дрэнныя, дактары сказалі, што трэба выходзіць з галадоўкі медыкаментозным чынам, бо наступствы для арганізма могуць быць непрадказальныя. Вось зараз і стаіць дылема: дома рабіць кропельніцы альбо звяртацца ў медыцынскую ўстанову? З лекарамі ўвесь час на сувязі.

Таму зараз, як казаў, мне цяжка і ў фізічным плане, і ў маральным. Я бачу, што ў краіне працягваюцца арышты, затрыманні, ператрусы, усё гэта псіхалагічна ціsне. Часам нават здаецца, што лепш бы не выходзіў з-за кратаў і не бачыў гэтую абсалютна жудасную антыўтапічную карціну.

– Вам зараз трэба адзначацца ў міліцыі ці да вас прыходзяць, каб трымаць пад кантролем?

– 26 сакавіка мы з адвакатам падаём апеляцыю, таму рашэнне суда пакуль не ўступіла ў сілу. Для мяне вельмі непрыемныя ўсе гэтыя судовыя працэдуры, перажыванні.

– Некаторыя не верылі, што вы галадалі 16 сутак. Маўляў, ніводны чалавек не змог бы пратрымацца такі час без ежы і вады...

– Я пратрымаўся. І яшчэ не вядома, як галадоўка адаб'ецца на стане майго здароўя, бо апошнім часам знаходзіўся як быццам у летаргічным сне. У ізалятары пад'ём быў у 6.00, адбой у 22.00. 16 гадзін у суткі я проста сядзеў і глядзеў у адну кропку, бо зарад энергіі ўжо быў на мінусе. Разумееш: калі трацішь яе яшчэ на нешта іншае, то не вытрымаю. І некалькі разоў ужо быў блізкі да таго, каб страціць прытомнасць.

Але я быў падрыхтаваны да сухой галадоўкі. Займаўся спортам, заўсёды выступаў за здаровы лад жыцця. Увесь апошні год рыхтаваў свой арганізм да максімальна стрэсавых сітуацый. Зімой займаўся маржаваннем, выключыў з ужывання ўсе вонкавыя стымулятары – ні кавы, ні гарбаты. Піў толькі зборы з траў. Абсалютна былі выключаны нікацін і алкаголь.

Я не думаў, што справа дойдзе да сухой галадоўкі, але быў падрыхтаваны да гэтага. Дарэчы, у 2012 годзе таксама трымаў 10 дзён сухой галадоўкі, таму арганізм загартаваны, хаця на апошніх судовых пасяджэннях даводзілася ўжо трымацца за сцяну, каб не паваліцца. Але ж хацелася паказаць сваім прыкладам усю несправядлівасць гэтых судоў, каб у людзей расплюшчыліся вочы.

– Калі б пакінулі пад вартай, ці працягвалі б галадоўку?

– Не магу сказаць адназначна, бо і адвакат быў супраць маёй акцыі пратэсту, і сям'я. Але я сказаў начальніку медыцынскай часці ў ізалятары і яе адміністрацыі прыкладна так: нават калі будзеце прымусова ставіць мне кропельніцы, буду працягваць галадоўку. Мне пагражалі нейкія ўколы ставіць і, магчыма, зрабілі б зомбі, які не мае волі. Не магу сказаць, што было б далей.

Але ўпэўнены, што галадоўка дапамагла таму, што маю справу не зацягвалі і ў гэты момант я на волі. Значыцца, ні пра што шкадаваць не варта. А што далей – час пакажа.

– Ігар, у вас трое дзяцей. Таксама, відаць, перажывалі за тату?

– Безумоўна. Я ў першы ж дзень, як толькі выйшаў на волю, сказаў дзеткам: «Давайце з такой нагоды замовім піцу. Вы будзеце есці, а я за гэтым буду назіраць».

На гэтыя выхадныя таксама зрабіў ім сваю любімую страву – пасту, якую не гатаваў гадоў дваццаць. Усе былі неверагодна задаволены!

Дзеці, натуральна, крыху адышлі, бо апошнім часам знаходзіліся ў стрэсе. Хаця мы ім пакуль не кажам, што мне ў хуткім часе трэба будзе зноў пакінуць дом і паехаць на «хімію». Але, думаю, падчас апеляцыі мы яшчэ памагаемся ў судзе.

– А на які судовы вырак вы разлічвалі?

– Станцавацъ перад міліцыяй без штаноў – гэта быў радыкальны перформанс. Зразумела, што на штраф не разлічваў, але меркаваў, што за такі бякрыўдны ўчынак дадуць максімум 15 сутак адміністрацыйнага арышту.

А вось паўтара года «хіміі» за танец без штаноў – гэта пераходзіць усе межы. Таму прысуд быў для мяне нечаканы, і прыняць яго было вельмі цяжка.

Зрэшты, пра якое правасуддзе сёння можна казаць? Дзясяткі тысяч чалавек ужо зведалі яго на сабе, бо не закон вырашае, апраўдаць чалавека ці адправіць яго за краты, а пэўныя людзі. І тут трэба альбо ўцякаць з краіны, альбо прыстасоўвацца да сённяшніх беларускіх рэалій. Сёння рэпрэсіўная сістэма стараецца перамалоць усіх – і старых, і малады́х.

– У вас не было жадання з'ехаць з краіны да лепшых часоў?

– За два дні да затрымання я размаўляў з адным сваім знаёмым, і ён мне прапанаваў такі ж варыянт, калі даведаўся пра мае апасенні наконт арышту. Я яму тады адказаў так: «А чаму я павінен бегчы з краіны, калі дакладна ведаю, што нічога сур'ёзнага не парушаў?»

Я нікога не падбухторваў да нейкіх гвалтоўных дзеянняў, а казаў, што трэба прытрымлівацца закона. І калі ў Асноўным законе напісана, што людзям гарантавана права на мірныя сходы і выказванне сваёй пазіцыі, то гэта прыдумаў не я.

І што б мне ні прыпісвалі, я ніякага злачынства не здзяйсняў. Таму чаму павінен некуды з'язджаць? Я хачу жыць у Беларусі, хачу дыхаць гэтым паветрам. А мае ўнутраныя погляды і маю пазіцыю ніхто не зменіць.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Мікалай ПІНІГІН:

«Пенсіянерствую і кніжкі добрыя чытаю...»

«Народная Воля» пацікавілася, чым зараз займаецца вядомы рэжысёр і былы мастацкі кіраўнік Купалаўскага тэатра.

У жніўні мінулага года Мікалай Пінігін разам з многімі артыстамі і супрацоўнікамі тэатра напісаў заяву аб сыходзе. Гэта быў знак салідарнасці з дырэктарам тэатра Паўлам Латушкам, з якім скасавалі кантракт, і пратэст супраць гвалту ў краіне.

«У апошні час тэатр быў на ўздыме, добра глядач ішоў... Але што рабіць? Такое бывае, – казаў мастацкі кіраўнік Купалаўскага ў адным са сваіх каментарыяў амаль адразу пасля таго, як усім артыстам падпісалі заявы аб сыходзе. – *Кожны сам вырашаў, што рабіць. Не было такога, што мастацкі кіраўнік, сыходзячы, пацягнуў усіх за сабой. І Латушка казаў трупе: вы павінны сустрэць 100-гадовы юбілей, не звяртайце ўвагі. Але я лічу, што зрабіў правільна, гэта быў адзіна магчымы крок. Што буду рабіць далей, пакуль не ведаю. Адзінае – дакладна не пайду ў палітыку. Ніколі гэтым не займаўся і не хачу. Нават калі быў Беларускі Народны Фронт, я спачуваў, але не ўдзельнічаў».*

Сёння на пытанне «Як справы?» Пінігін адказвае проста: *«Нармальна! Пенсіянерствую. І пакуль мне гэта падабаецца. Гуляю, хаджу, чытаю шмат кніжак».* Зараз чытае Паолу Волкаву.

«Гэта мастацтвазнаўца вядомая, лепшы для мяне мастацтвазнаўца, яна пра жывапіс, скульптуру і яшчэ шмат пра што піша, – тлумачыць Мікалай Мікалаевіч. – *Я проста многа чаго не ведаў, таму што ўсё жыццё чытаў толькі п'есы ў вялікай колькасці, хай на іх ліха... А цяпер можна яшчэ пра штосьці даведацца. Дзіну Рубіну з задавальненнем чытаю – «Напалеонаў абоз» і «Руская канарэйка». Геніяльны аўтар, лічу, з сучасных. Майстар!»*

Ад інтэрв'ю на больш глабальныя тэмы Мікалай Мікалаевіч адмаўляецца: *«Пра што можна гаварыць? Пра тэатр – не буду, а з усім астатнім і так усё зразумела».*

Перыядычна Мікалаю Пінігіну паступаюць прапановы аб рабоце, у тым ліку з-за мяжы.

«Прапановы ёсць, я не ўтойваю, але я не хачеў бы іх агучваць, – пацвярджае рэжысёр. – *Я адкрыты для супрацоўніцтва – напрыклад, пастаноўку зрабіць. Аднак перамоў аб сталай рабоце не вяду».*

Ніякіх прагнозаў пра тое, як будзе далей развівацца сітуацыя ў краіне, што будзе з Купалаўскім, Пінігін не робіць.

«Але ў будучыню гляджу з аптымізмам», – вельмі ўпэўнена кажа Мікалай Мікалаевіч.

Марына КОКТЫШ.

ПАМЯЦЬ

Балельшчыкі ўспомняць куміра

*29 сакавіка, у дзень смерці вядомага беларускага футбаліста **Аляксандра Пракапенкі**, адбудзецца тэлевізійная прэм'ера фільма пра яго.*

Нагадаем, што Аляксандр Пракапенка трагічна загінуў 19 сакавіка 1989 года.

«Я тады прыхварэла, сын Дзіма быў на канікулах у маіх бацькоў, – успамінае **Наталля Пракапенка**, жонка футбаліста, якая апошнім часам жыве ў Амерыцы. – *Увечары выпіла таблеткі, раніцай прачнулася – мужа дома няма. І тэлефонны званок: «Саша памёр». Я адразу сястры Софі патэлефанавала, а таксама бацькам Сашы... Пайшла ў «Дынама», затым адправілася ў морг 9-й бальніцы. Памятаю: іду і адчыняю адны дзверы, другія, трэція... Ляжыць Саша. Прывезлі яго ўвечары... Маці Вольга Савельеўна адразу на калені...*

Праз тры гады пахавалі і маму Сашы, яна таксама пайшла вельмі рана – у 65 гадоў. Крыху пазней памёр бацька і два браты мужа. Так што цяпер усе ляжаць у Бабруйску на адных могілках».

Заруз у Доме футбола адбылася вечарына памяці вядомага футбаліста. Аляксандр Пркапенка – бронзавы прызёр Алімпіяды-1980 у Маскве, чэмпіён СССР у складзе мінскага «Дынама», майстар спорту міжнароднага класа – памёр ўсяго ў 35 гадоў, але паспеў пакінуць значны след у гісторыі айчыннага футбола. Гэта быў сапраўдны Талент.

Адным з арганізатараў вечарыны стаў **Дзмітрый Пракапенка** – сын футбаліста. Таксама на сустрэчу прыехала Наталля Пракапенка, трэнеры **Уладзімір Курнеў** і **Юрый Пудышаў**...

Да слова, у 2015 годзе ў Бабруйску адкрыты стадыён імя Аляксандра Пракапенкі, а ў 2016-м выйшла першая версія фільма «Аляксандр Пракапенка. Народны футбаліст». Напярэдадні быў прэзентаваны новы фільм, а яго тэлевізійная прэм'ера адбудзецца 29 сакавіка.

Таксама ў межах праекта па ўшанаванні памяці Аляксандра Пракапенкі павінна быць устаноўлена скульптурная кампазіцыя каля ўваходу на стадыён «Дынама».

Наколькі вядома, пакуль што праект і эскізнае рашэнне знаходзяцца на разглядзе ў камітэце архітэктуры Мінгарвыканкама і Міністэрстве спорту і турызму Беларусі.

Віктар ШПАК.

Народная Воля http://www.nv-online.info
26 САКАВІКА 2021 г.

БУДЗЬЦЕ ЗДАРОВЫ!

Мікалай Казека ўжо два месяцы знаходзіцца ў бальніцы

Яшчэ ў студзені ў галоўнага трэнера зборнай Беларусі па фрыстайле быў дыягнаставаны каранавірус.

Мікалай Казека ўзначальвае нацыянальную каманду з 1993 года. Прызнаваўся лепшым трэнерам года ў Беларусі ў 2014-м і 2018 гадах. Кавалер ордэна Айчыны I, II і III ступеняў.

Пасля выбараў Мікалай Іванавіч адкрыта выказаў сваю грамадзянскую пазіцыю, а ў верасні быў пазбаўлены імянной стыпендыі. У лістападзе знакамітага трэнера не ўзялі на збор нацыянальнай каманды па фрыстайле.

Вучні Мікалая Казекі заваявалі толькі на зімовых Алімпійскіх гульнях сем медалёў рознай вартасці, у тым ліку чатыры залатыя.

– Шчыра кажучы, не думаў, што з-за каранавіруса можна патрапіць у бальніцу аж на два месяцы, – кажа Мікалай Іванавіч. – Але факт застаецца фактам – менавіта столькі мне давялося праляжаць у бальнічнай палаце. Вельмі цяжка працякала гэтая кавідная пнеўманія.

– Зараз праходзіце рэабілітацыю?

– Зараз я знаходжуся ўжо ў тэрапеўтычным аддзяленні, мне робяць розныя працэдуры. Наступствы ад каранавіруса маюцца і даволі сур'ёзныя. Аднаўленне праходзіць складана, таму рэабілітацыя, мабыць, толькі пачынаецца. І, думаю, будзе працягвацца датстаткова доўга.

– У бальніцы ўдавалася сачыць за выступленнямі зборнай Беларусі па фрыстайле? Дарэчы, на нядаўнім чэмпіянаце свету нашы мужчыны-фрыстайлісты паказалі горшы за апошнія 30 гадоў вынік, а каманда наогул засталася без медалёў…

– Сачыў, безумоўна, і, на жаль, казаць пакуль няма пра што. Тут патрэбны аналіз і веданне таго, што адбывалася ўнутры каманды.

– Многія такое няўдалае выступленне звязваюць з вашай адсутнасцю ў зборнай…

– Магчыма, не без гэтага, хаця насамрэч цяжка меркаваць. Але было бачна, што напрацоўкі ў зборнай былі добрыя, але да галоўнага старту каманда падышла ў разваленым стане.

Алесь СІВЫ.

БУДЬТЕ ЗДОРОВЫ!

Пять способов снизить высокое давление без лекарств

Помимо лекарств снизить высокое давление могут помочь естественные способы, их называют специалисты из США, пишет healthinfo.ua.

Высокое кровяное давление увеличивает риск серьезных сердечно-сосудистых и несердечно-сосудистых событий, включая инсульт, сердечный приступ, почечную недостаточность, летальный исход. Особое коварство гипертонии в том, что она часто протекает бессимптомно. Единственный эффективный способ определить ее наличие у человека – регулярное измерение АД независимо от самочувствия.

Если верхний показатель регулярно превышает цифру 140, а нижний – 90, это указывает на гипертонию. Цифры, превышающие 180/120, являются сигналом тяжелой гипертонии.

Когда верхний показатель (систолическое давление) находится между 121 и 139, а нижний (диастолическое) – между 81 и 89, это означает предгипертонию – состояние, которое может оказаться предвестником гипертони при сохранении нездоровых привычек в образе жизни.

Пояснениями по поводу высокого давления поделились специалисты из США, доктор медицины, кардиолог **Лорен Манш Дал Фарра** и доктор медицины, сертифицированный кардиолог **Самир К. Мехта**.

«Если вас беспокоит уровень артериального давления, поговорите с врачом о том, какие изменения в образе жизни вам необходимы. Хотя существуют лекарства, помогающие снижать высокое давление, также имеются естественные способы его коррекции», – заявили кардиологи.

Специалисты называют пять таких способов снизить высокое давление без лекарств.

Регулярная аэробная физическая активность. Для снижения высокого АД особенно эффективны быстрая ходьба, езда на велосипеде или плавание – об этом говорят результаты исследований с добровольцами-гипертониками.

По мнению экспертов, следует стремиться выполнять аэробные упражнения не менее 30 минут в день три раза в неделю.

Уменьшение стресса. Хронический стресс средней степени тяжести способствует повышению артериального давления, учащенному сердцебиению и мышечному напряжению. По словам доктора Дал Фарра, людям, которые испытывают стресс, могут быть полезны такие методы релаксации, как медитация и растяжка.

Избавление от лишнего веса. Медики констатируют: артериальное давление повышается вместе с индексом массы тела, поэтому для людей с избыточным весом или ожирением потеря лишних килограммов является одним из самых действенных способов снизить его без применения лекарств.

Употреблять меньше соли и больше калия. Американская кардиологическая ассоциация предлагает с целью предотвращения гипертонии ограничивать потребление натрия до менее чем 1500 мг в день, чтобы предотвратить гипертонию. В то же время, говорят кардиологи, поддержание правильного соотношения минералов (меньше соли, больше калия) важнее, чем просто снижение количества соли. Они рекомендуют употреблять естественно богатые калием продукты – брокколи, шпинат, свеклу, помидоры, морковь, картофель, кабачки, чечевицу и фасоль, бананы, апельсины, абрикосы, грейпфруты, чернослив, изюм, финики.

Ограничение потребляемого алкоголя. Исследования не подтвердили прямого влияния алкоголя на артериальное давление. Однако спиртные напитки содержат большое количество калорий и могут способствовать увеличению веса, что неблагоприятно отражается на здоровье сердца.

Учитывая, что снижение веса является одним из лучших способов снизить высокое давление без лекарств, специалисты советуют максимально ограничивать употребление алкоголя тем, кто пытается худеть.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Форма ёсць. Ці будуць вынікі?

У дзень 30-годдзя Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі была прэзентавана алімпійская экіпіроўка нацыянальнай каманды.

Форму прадставілі мадэлі Нацыянальнай школы прыгажосці. Дызайн формы распрацаваны супрацоўнікамі НАК Беларусі сумесна са спецыялістамі прыватнага гандлёвага ўнітарнага прадпрыемства «Сола-Пінск».

Камплект экіпіроўкі складаюць 44 найменні. Вытворцы ўлічылі пажаданні алімпійцаў, зыходзячы з вопыту мінулых гадоў, а таксама летнія кліматычныя ўмовы ў Токіа.

Нагадаем: Алімпіяда пройдзе ў Японіі з 23 ліпеня па 8 жніўня 2021 года. Гульні павінны былі адбыцца яшчэ год таму, але іх давялося перанесці з-за пандэміі. Сёлета Алімпіяда пройдзе без замежных гледачоў.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

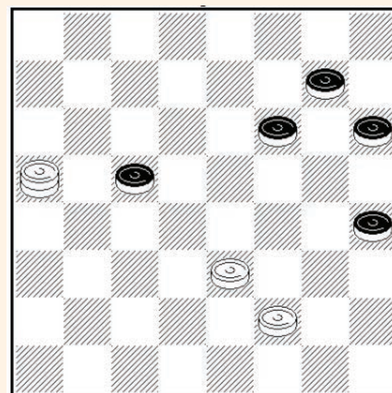

ШАШКІ

Знаёмства

Украінскі аўтар **Вячаслаў Трафіменка** складае кампазіцыі ў жанры эцюда. Знаёмцеся з яго творамі.

№1 *(гл.дыяграму)* **Белыя**: шашкі f2, e3, дамка a5 (3).

Чорныя: шашкі c5, f6, g7, h4, h6 (5).

f4(fg5**A**), e5(f6**B**), g7, e1(b4**CC1D**), a5(f4), c7(hg3), h4(e3), f4, f6 x. **A**(d4), e1(fg5), e5, g3, g3 x. **B**(f4), g3(d4), f4(f6), e1(fg5), e5, g3, g3 x. **C**(e7), g3, d8 x. **C1**(d4), g3 x. **D**(f4), e3, d6(e7), f8, c5, g1 x.

№2 **Белыя**: дамкі b2, g7 (2).

Чорныя: шашкі b6, c5, b4, g3 (4).

c1(h2**AVP1VP2**), e3 (a3**BC**), g1(b4), a7(b2**D**), a1(g1), a1-d4(b6), a3 x. **VP1**(a3), e3(h2), g1(b4), a7(b2**D1**), a1(g1), a1-d4(b6), a3 x. **VP2**(a5), e3(h2), a7(g1). gd4(b6), a3 x. **A**(f2), e3 x. **B**(g1), h8 x. **C**(a5), a7(g1), gd4(b6), a3 x. **DD1**(g1), gd4, d4 x.

№3 **Белыя**: шашка a3, дамка c1 (2).

Чорныя: шашкі h8, b6, e5 (3).

b4(g7**A**), e3(a5), bc5(h6**B**), g1(g5**C**), h2(b4**D**), b8, h6 x. **A**(d4), d2(a5), c5, c3 x. **B**(d4), h6, f8 x. **C**(f4), f2(g5), b6, h4 x. **D**(gf4), d6, b8 x.

Бліц-конкурс

Прапануем знайсці выйгрыш за белых у наступных пазіцыях.

Аўтар №№4–6 – **Анатоль Баланюк**.

№4 **Белыя**: b2, d4, f4, g5, a7 (5).

Чорныя: c3, a5, d6, c7, g7 (5).

№5 **Белыя**: e1, g1, f2, g3, h4, c5, b6 (7).

Чорныя: a3, c3, b4, e5, f6, a7, g7, b8 (8).

№6 **Белыя**: g1, f2, h2, e3, a5, b6 (6).

Чорныя: a3, c3, h4, e5, g5, h6, a7, g7 (8).

Пазіцыі пад нумарамі 7–8 належаць **Валерыю Свізінскаму**.

№7 **Белыя**: a3, b2, c3, d2, e7, f2 (6).

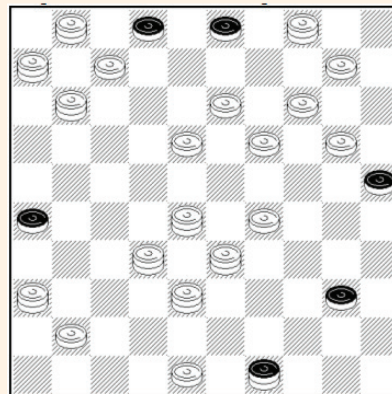
Чорныя: b6, c5, d6, e5, h2, (5).

№8 **Белыя**: a5, b4, e1, f2, f6, g5, h6 (7).

Чорныя: b8, c7, d4, d6, e3, h2, h8 (7).

Новыя канструкцыі

Свае новыя канструкцыі на 100-клетачнай дошцы прапануе вядомы архітэктар і шашачны кампазітар **Анатоль Шабалін**.

№9 *(гл.дыяграму)* **Белыя**: шашкі 7, 10, 13, 14, 18, 19, 20, 29, 41, 47, дамкі 1, 4, 6, 11, 28, 32, 33, 36, 38 (19).

Чорныя: шашкі 2, 3, 25, 26, 40, дамка 49 (6).

Белыя пачынаюць і замыкаюць дамку чорных.

14-9(12**A**), 18, 47, 12, 48, 29, 28-10, 44, 8, 43, 31, 41, 37 **(46)**. **A**(34), 24, 31, 23(35**B**), 48-43, 10, 44, 39, 38-33, 18, 45 **(50)**. **B**(8), 48-43, 10, 13, 44, 12, 12-40, 40 **(49)**.

№10 **Белыя**: шашкі 12, 17, 29, 34, 40, 42, 44, дамкі 4, 5, 7, 25, 26, 33, 50 (14).

Чорныя: шашкі 21, 36, 45, дамкі 1, 3, 35, 46, 49 (8).

Белыя пачынаюць і замыкаюць дамку і дзве шашкі чорных.

7-11(18**A**), 16, 8, 25-30, 44-39, 29-23, 41, 11-33, 49 [**(44)**. 40 45]. **A**(23), 16, 8, 16-38, 48, 33-39, 34(40), 28, 37, 15, 47 [**(46)**. 37 41].

Украінскія ўзоры

Украінскі аўтар **Валерый Кручкоў** прапануе свае творы ў міжнародныя шашкі.

№11 **Белыя**: 10, 27, 32, 37, 41 (5).

Чорныя: 18, 22, 23, 28, 33, 43 (6).

4, 39, 5 x.

№12 **Белыя**: 7, 8, 11, 12, 13, 14, 30, 31, 34, 41 (10).

Чорныя: 3, 16, 22, 23, 26, 28, 39, 42, 43 (9).

24, 1, 37, 17, 5 x.

№13 **Белыя**: 15, 16, 21, 23, 24, 30, 32, 37, 38, 43, 47 (11).

Чорныя: 5, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 27, 35, 36, 40 (11).

17, 18, 41, 11, 4, 16, 32, 10, 24 x.

№14 **Белыя**: 8, 12, 13, 15, 18, 20, 23, 41, 47, 48 (10).

Чорныя: 1, 4, 9, 21, 26, 29, 32, 34, 37 (9).

10, 4, 2, 27, 31, 41, 37 x.

Пазіцыя мае цікавае пабочнае рашэнне з эканамічным фіналам: 43, 42, 10, 4, 48, 38 x. На жаль, выйграе і 36 x.

Супаставім рашэнні

"Народная Воля" за 5 лютага 2021 года.

№2 – g7, d8(c7), d4, d2, f2(cb6), d6(a5), e7(b4), f8(a3**A**), g7 x. **A**(c3), b6, g5/h6 x.

№3 – f8, g5, g1(c7), cd4, d8 x.

№4 – f8, f4, b8(fg1), f2, f2, a7 x.

№5 – g3, b2, b6, f6, b8, c1 x.

№6 – g7, f8, h6, g3 x.

№7 – g5, g7, f8, h2. e3 (f4), e5 (d6), c7, d4 x.

№8 – 45, 40, 3(44), 21, 46 x.

№9 – 8, 38, 34, 38, 45(46), 32, 34 x.

№10 – 39, 17-12, 8, 4, 50 x.

№11 – 31, 20, 7, 3, 8, 17, 17 x.

Адказы даслалі **Эдуард Дамброўскі**, **Віталь Варушыла**, **Іван Наўроцкі** (Мінск), **Уладзімір Бандарык** (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), **Леанід Жыхар**, **Фёдар Карпей** (Мядзел), **Ігар Ананіч** (Гродна), **Сяргей Бурко** (Орша). Дзякуем за лісты і спадзяёмся на вашу далейшую актыўнасць.

Свае лісты дасылайце на адрас рэдакцыі ***(220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а, "Шашкі")*** або на электронны адрас ***hulga.checkers@gmail.com***.

Віктар ШУЛЬГА, міжнародны майстар спорту.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 326-68-71
Рэкламны аддзел (017) 363-66-04
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info
Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.
Заснавальнік, выдавец і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ